

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

Факультет бізнес-технологій та економіки
(повне найменування інституту, факультету)

Кафедра менеджменту та адміністрування
(повне найменування кафедри)

Пояснювальна записка до дипломного проєкту (роботи)

магістр

(ступінь вищої освіти)

на тему «Управління проєктами в освітній сфері»

Виконав: студент 2 курсу,
групи БТЕз-1813м
Спеціальності
281 Публічне управління та адміністрування
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма (спеціалізація)
Регіональне управління

Первсєв Д.В.

(прізвище та ініціали)

Керівник Іванченко А.В.

(прізвище та ініціали)

Рецензент Васильєва О.О.

(прізвище та ініціали)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

(повне найменування закладу вищої освіти)

Факультет бізнес-технологій та економіки
Кафедра «Менеджмент та адміністрування»
Ступінь вищої освіти магістр
Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»
Освітня програма (спеціалізація) «Регіональне управління»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Менеджменту та адміністрування
д.е.н, проф.

Тетяна ПУЛІНА _____

«__» _____ 2024 року

З А В Д А Н Н Я
НА ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ (РОБОТУ) СТУДЕНТА (КИ)

ПЕРВЄЄВА Дмитра Валерійовича

(ПРИЗВИЩЕ, ім'я, по батькові)

1. Тема проекту (роботи) «Управління проєктами в освітній сфері»
керівник проекту ІВАНЧЕНКО Андрій Володимирович, к.н. держ.упр., доцент
(ПРИЗВИЩЕ, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
затверджені наказом закладу вищої освіти від «05» 11 2024 року №457
2. Строк подання студентом проекту (роботи) 28. 11. 2024 року
3. Вихідні дані до проекту (роботи) наукові праці українських та іноземних вчених з проблем управління проєктами в освітній сфері, матеріали конференцій, інформація Інтернет-ресурсів, а також інформація про проєкти в НУ «Запорізька політехніка» за період 2019-2024 років.
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) 1. Теоретичні основи управління проєктами в освітній сфері.
2. Аналіз управління проєктами в НУ «Запорізька політехніка». 3. Напрямки вдосконалення управління проєктами в НУ «Запорізька політехніка».
5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)
7 рис., 4 табл., 51 джерело. 1 додаток.

6. Консультанти розділів проєкту (роботи)

Розділ	ПРИЗВИЩЕ, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	прийняв виконане завдання
I	Іванченко А.В, доцент кафедри «Менеджмент та адміністрування»	30.04.2024	30.05.2024
II	Іванченко А.В, доцент кафедри «Менеджмент та адміністрування»	02.09.2024	02.10.2024
III	Іванченко А.В, доцент кафедри «Менеджмент та адміністрування»	21.09.2024	21.10.2024
Нормоконтроль	Шитікова Л.В., доцент кафедри «Менеджмент та адміністрування»	20.03.2024	28.11.2024

7. Дата видачі завдання « 20 » 03 2024 року.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проєкту (роботи)	Строк виконання етапів проєкту (роботи)	Примітка
1	Організаційне зібрання щодо термінів подання кваліфікаційної роботи та методики її виконання	04.03.2024	04.03.2024
2	Вибір теми	15.03.2024	15.03.2024
3	Затвердження керівників кваліфікаційних робіт по кафедрі	20.03.2024	20.03.2024
4	Огляд та опрацювання наукової та спеціальної літератури з теми	постійно	постійно
5	Наказ Ректора НУ «Запорізька політехніка» про затвердження тем кваліфікаційних робіт	29.10.2024	29.10.2024
6	Видача завдання до кваліфікаційної роботи	20.03.2024	20.03.2024
7	Розробка робочого плану кваліфікаційної роботи за узгодженням з науковим керівником	05.04.2024	05.04.2024
8	Написання 1 розділу та представлення його на кафедру у друкованому варіанті	30.05.2024	30.05.2024
9	Написання 2 розділу та представлення його на кафедру у друкованому варіанті	02.10.2024	02.10.2024
10	Написання 3 розділу та представлення його на кафедру у друкованому варіанті в цілому	21.10.2024	21.10.2024
11	Нормоконтроль	30.10.2024	30.10.2024
12	Попередній захист кваліфікаційної роботи	14.11.2024	14.11.2024
13	Подання роботи на кафедру в остаточному чистому оформленні	28.11.2024	28.11.2024
14	Захист кваліфікаційної роботи перед ЕК	11.12.2024-19.12.2024	11.12.2024-19.12.2024

Студент(ка)

_____ (підпис)

Дмитро ПЕРВЕСЬ

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Керівник проєкту (роботи)

_____ (підпис)

Андрій ІВАНЧЕНКО

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

РЕФЕРАТ

Дипломна робота «Управління проєктами в освітній сфері»: 100 с., 7 рис., 4 табл., 51 джерел., 1 додаток.

Об'єктом дослідження є процес управління проєктами в освітній сфері.

Предметом дослідження є методи та підходи з удосконалення системи управління проєктами в освітній сфері.

Мета написання роботи – розроблення практичних рекомендацій з удосконалення системи управління проєктами в освітній сфері.

Методи дослідження: метод термінологічного аналізу, методи економічного аналізу, метод моделювання.

Результати і їх новизна. Проведено дослідження, результатом якого стало удосконалення нормативної документації для акредитації та нормативного забезпечення Кваліфікаційного центру НУ «Запорізька політехніка». За результатами аналізу ринку праці Запорізького регіону запропоновано розширення кваліфікаційного центру за спеціальностями які затребувані на ринку праці і відповідають критеріям відкриття кваліфікаційного центру на базі університету.

Основні положення роботи. Розглянуто теоретичні аспекти управління проєктами в освітній сфері проведено аналіз управління проєктами в НУ «Запорізька політехніка», запропоновано напрями розвитку Кваліфікаційного центру НУ «Запорізька політехніка».

Значущість роботи і висновки. Визначені шляхи удосконалення роботи кваліфікаційного центру дозволять відкрити на базі університету нові кваліфікаційні центри. Запропонована внутрішня документація підвищить якість роботи підрозділу.

Ключові слова: ПРОЄКТ, СИСТЕМА ВИЗНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙ, ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ, РИНОК ПРАЦІ, КВАЛІФІКАЦІЙНІ ЦЕНТРИ, ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ, РЕЄСТР КВАЛІФІКАЦІЙ.

ANNOTATION

Qualification work «Project management in the educational sphere»: 100 pages, 7 figures, 4 tables, 51 references, 1 appendix.

The object of the research is the process of project management in the educational sector.

The subject of the research is there are methods and approaches to improve the project management system in the educational sector.

The purpose of the work is to develop practical recommendations for improving the project management system in the educational sector.

The research methods: method of terminological analysis, methods of economic analysis, method of modelling.

Results and their novelty. The study was conducted, which resulted in improvement of the regulatory documentation for accreditation and regulatory support of the Qualification Centre of the National University 'Zaporizhzhia Polytechnic'. Based on the results of the analysis of the labour market in Zaporizhzhia region, it was proposed to expand the qualification centre for specialities that are in demand in the labour market and meet the criteria for opening a qualification centre on the basis of the university.

Main points of the work. The theoretical aspects of project management in the educational sphere are considered, an analysis of project management at the National University of Zaporizhzhia Polytechnic is carried out, and directions for the development of the Qualification Centre of the National University of Zaporizhzhia Polytechnic are proposed.

Significance of work and conclusions. The identified ways of improving the work of the qualification centre will allow opening new qualification centres on the basis of the university. The proposed internal documentation will improve the quality of the unit's work.

Keywords: PROJECT, QUALIFICATION RECOGNITION SYSTEM, PROFESSIONAL QUALIFICATION, LABOUR MARKET, QUALIFICATION CENTRES, PROFESSIONAL STANDARD, QUALIFICATION REGISTER.

ЗМІСТ

Завдання на дипломний проєкт (роботу)	
Реферат	
Annotation	
Вступ.....	7
Розділ 1 Теоретичні основи управління проєктами в освітній сфері	11
1.1 Мета сутність та завдання управління проєктами освітній сфері	11
1.2 Методи та підходи до управління проєктами в освітній сфері	18
1.3 Законодавче забезпечення, управління проєктами в освітній сфері	28
Висновки до розділу 1.....	34
Розділ 2 Аналіз управління проєктами в НУ «Запорізька політехніка».....	36
2.1 Оцінювання проєктної діяльності в університеті	36
2.2 Аналіз організаційного забезпечення проєктної діяльності в університеті	44
2.3 Аналіз передумов створення проєкту Кваліфікаційного центру	51
Висновки до розділу 2.....	63
Розділ 3 Напрямки вдосконалення управління проєктами в НУ «Запорізька політехніка».....	64
3.1 Обґрунтування створення та розвитку проєкту кваліфікаційного центру.....	64
3.2 Організаційне забезпечення проєкту кваліфікаційного центру	71
Висновки до розділу 3.....	89
Висновки.....	90
Список використаних джерел.....	93
Додатки.....	99

ВСТУП

Актуальність теми Сучасний світ характеризується стрімким розвитком технологій, глобалізацією та зростаючими вимогами до якості освіти. Освітня сфера сьогодні перебуває на перехресті численних викликів, пов'язаних із впровадженням новітніх технологій, адаптацією до соціально-економічних змін та підвищенням рівня конкурентоспроможності. В умовах цих змін управління проектами в освітній сфері набуває особливої актуальності. Ефективна організація проектної діяльності дозволяє навчальним закладам впроваджувати інноваційні технології, покращувати якість навчального процесу та підвищувати конкурентоспроможність на освітньому ринку.

Особливу увагу слід приділити Україні, яка перебуває у процесі реформування освітньої системи відповідно до європейських стандартів та потреб ринку праці. Використання проектного підходу стає ключовим фактором у досягненні стратегічних цілей державної освітньої політики, зокрема модернізації інфраструктури, впровадження цифрових технологій та розвитку міжнародного співробітництва. Завдяки ефективному управлінню освітніми проектами можна створити умови для формування якісно нової системи освіти, здатної забезпечити високу конкурентоспроможність випускників на глобальному ринку праці.

Інновації в управлінні освітніми проектами дозволяють забезпечити не лише оптимальне використання ресурсів, але й сприяти зростанню рівня взаємодії між усіма учасниками навчального процесу: учнями, педагогами, адміністрацією та іншими зацікавленими сторонами. У світі, де знання швидко застарівають, управління проектами стає інструментом створення гнучкої та адаптивної системи освіти, яка відповідає запитам сучасного суспільства.

Також важливим аспектом є інтеграція української системи освіти до міжнародної спільноти. Проектний підхід сприяє налагодженню партнерських відносин із зарубіжними навчальними закладами, реалізації спільних програм

обміну студентів та викладачів, а також участі в грантових програмах, спрямованих на розвиток освітніх технологій. Це відкриває нові можливості для підвищення якості освіти та забезпечення конкурентоспроможності українських освітніх закладів на міжнародній арені.

Таким чином, актуальність дослідження управління проєктами в освітній сфері зумовлена необхідністю вирішення широкого спектра завдань: від модернізації освітньої інфраструктури до впровадження інноваційних технологій, підвищення якості освіти та забезпечення сталого розвитку суспільства. Вивчення цієї теми дозволяє розробити ефективні інструменти та підходи, які сприятимуть успішній реалізації освітніх реформ та створенню передумов для довгострокового прогресу країни.

Мета і завдання дослідження. Мета роботи – аналіз та вдосконалення методів управління проєктами в освітній сфері для підвищення їхньої ефективності та відповідності сучасним вимогам.

Об’єктом дослідження є система управління освітніми проєктами, яка функціонує в умовах сучасних навчальних закладів. Зокрема, дослідження фокусується на проєктній діяльності у сфері впровадження інноваційних освітніх технологій, модернізації інфраструктури та розвитку міжнародного співробітництва.

Предметом дослідження є напрями й заходи з удосконалення системи управління проєктами в освітній сфері .

Відповідно до мети роботи поставлені наступні завдання:

- визначити сутність, цілі та принципи управління проєктами в освітній сфері;
- навести приклади і різновиди проєктів;
- розглянути методи та підходи до управління проєктами в освітній сфері;
- розглянути законодавче забезпечення, управління проєктами в освітній сфері;
- надати загальну оцінку проєктної діяльності в університеті;
- проаналізувати організаційне забезпечення проєктної діяльності в

університеті;

- проаналізувати передумови створення проєкту Кваліфікаційного центру;
- обґрунтувати і запропонувати найбільш перспективні напрями розвитку Кваліфікаційного центру;
- розробити нормативні документи для Кваліфікаційного центру.

Методи дослідження. Основні наукові результати магістерської роботи були досягнуті за допомогою таких методів: термінологічного аналізу (для вивчення та уточнення змісту й обсягу понять, встановлення їх взаємозв'язку і місця в понятійному апараті теорії); економічного аналізу (для оцінки економічних показників діяльності університету); моделювання (для планування розвитку проєкту) та штучного інтелекту (для аналізу ринку праці, Законів і підзаконних актів).

Наукова новизна одержаних результатів полягає у розробці:

- методики адаптації міжнародного досвіду до місцевих умов, що дозволяє ефективно інтегрувати інноваційні підходи в контексті специфіки українського освітнього простору. Це включає врахування соціокультурних і регіональних чинників, які впливають на впровадження освітніх проєктів ;
- рекомендацій щодо обрання університетом найбільш перспективних напрямів розвитку Кваліфікаційного центру НУ «Запорізька політехніка».
- створені нормативних документів для внутрішньої діяльності Кваліфікаційного центру.

Інформаційною базою дослідження є наукові праці українських та іноземних вчених з проблем управління проєктами, матеріали конференцій, інформація Інтернет-ресурсів, а також інформація про діяльність НУ «Запорізької політехніки» за період 2019-2024 років.

Практична цінність роботи полягає у можливості застосування запропонованих рекомендацій для підвищення ефективності управління проєктами в навчальних закладах України. Розроблені моделі та підходи можуть бути використані для планування, реалізації та моніторингу освітніх проєктів, спрямованих на впровадження інновацій, покращення якості навчання та

модернізацію освітньої інфраструктури. Вони надають можливість раціонально використовувати наявні ресурси, впроваджувати сучасні технології та сприяти професійному зростанню учасників проєктної діяльності. Запропоновані рішення дозволяють адаптувати проєктний підхід до потреб конкретних навчальних закладів, враховуючи їхню специфіку та контекст функціонування.

Окрім того, результати дослідження можуть бути корисними для організації міжнародного співробітництва у сфері освіти, зокрема в межах грантових програм та обміну досвідом між навчальними закладами різних країн. Це сприяє розширенню можливостей інтеграції української освіти до глобального освітнього простору, підвищенню її якості та конкурентоспроможності. Розроблені рекомендації також можуть бути використані для створення довгострокових стратегій розвитку освітніх установ, спрямованих на забезпечення сталого зростання та модернізації освітньої інфраструктури.

Практична значущість роботи проявляється також у можливості використання її результатів для підвищення кваліфікації освітніх менеджерів. Вона допоможе їм краще розуміти принципи та методи проєктного управління, забезпечуючи їх інструментами для ефективного керівництва проєктами та досягнення стратегічних цілей у сфері освіти. У підсумку це сприятиме формуванню гнучкої, інноваційної та адаптивної системи управління, що відповідає вимогам сучасного суспільства та глобального ринку освіти.

Апробація результатів магістерської роботи. За результатами проведеного дослідження опубліковано статтю «Особливості формування національної системи визнання професійних кваліфікацій в умовах орієнтації на Європейський шлях розвитку».

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота містить вступ, три розділи, висновки, список використаної літератури. Повний обсяг роботи – 100 сторінок, включаючи 4 таблиць, 7 рисунків. Список використаних джерел (51 найменування) – 6 сторінок, 1 додаток – 1 сторінка.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ В ОСВІТНІЙ СФЕРІ

1.1 Мета сутність та завдання управління проєктами освітній сфері

Управління проєктами в освітній сфері є важливим інструментом підвищення ефективності функціонування навчальних закладів, розвитку інноваційних підходів до навчання та досягнення стратегічних цілей. Це міждисциплінарна область, яка об'єднує теоретичні засади управління та практичні аспекти реалізації проєктів у сфері освіти. Мета управління освітніми проєктами полягає в забезпеченні раціонального використання ресурсів, сприянні впровадженню інноваційних технологій у навчальний процес, розвитку професійних компетенцій учасників освітніх проєктів та задоволенні суспільних потреб у кваліфікованих спеціалістах.

Сутність цього процесу охоплює комплексне застосування знань, інструментів і методів для досягнення конкретних цілей у межах встановлених обмежень, таких як час, вартість і якість. В освітній сфері управління проєктами набуває особливого значення завдяки можливості координувати діяльність різних учасників, інтегрувати сучасні технології навчання та забезпечувати відповідність проєктів стратегічним завданням закладу освіти.

Основні завдання управління проєктами включають планування, організацію, контроль, моніторинг та завершення проєкту. Ці етапи спрямовані на забезпечення ефективної реалізації освітніх проєктів та отримання оптимальних результатів. Аналіз літератури, присвяченої цій темі, дозволяє визначити ключові підходи до управління проєктами, виявити проблемні аспекти та запропонувати шляхи їх вирішення.

Стратегічне управління в освіті - це низка рішень і дій, спрямованих на визначення та реалізацію ключових напрямів розвитку навчального закладу або всієї освітньої системи. Це безперервний процес управління змінами у відповідь на динамічні виклики зовнішнього середовища. Такий підхід дає можливість розробляти моделі, пропонувати альтернативні рішення та обирати оптимальні шляхи організаційного розвитку, швидко адаптуючись до суспільних запитів. Етап імплементації стратегії, будучи вирішальним, фокусується на фактичному виконанні запланованих змін.

У сучасному контексті під «проєктом» розуміють :

- це задум або захід, що передбачає низку конкретних дій, спрямованих на досягнення визначених цілей або результатів;
- це структурована система організаційної, юридичної, фінансової та бухгалтерської документації, необхідної для виконання певної діяльності або окреслення шляхів її реалізації.

Проєкт - це сукупність цілеспрямованих, послідовно орієнтованих у часі, одноразових, комплексних і нерегулярно повторюваних дій (заходів або робіт), орієнтованих на досягнення кінцевого результату в умовах обмеженості ресурсів і заданості термінів їх початку і завершення [1-3].

Формулювання понять, особливо мультискладних (яким є зокрема поняття проєкту), як правило, не претендують на єдиність і повноту охоплення всіх ознак поняття, що вводиться. Тому наведемо ще декілька відомих визначень поняття "проєкт" [1]:

- тлумачний словник Вебстера: Проєкт (від лат. projectus – кинутий вперед; англ. – project) – це будь-що, що замислюється чи планується, велике підприємство".
- звід знань з управління проєктами, Project Management Institute, США: "Проєкт – певне підприємство із встановленими цілями, досягнення яких визначає завершення проєкту".

– Англійська асоціація проєкт-менеджерів: "Проєкт – це окреме підприємство з визначеними цілями, що часто включають вимоги щодо часу, вартості та якості результатів, які повинні бути досягнуті".

– DIN 69901, Німеччина: "Проєкт – це підприємство (намір), яке в значному ступені характеризується неповторністю умов та інших обмежень; розмежування від інших намірів; специфічна для проєкту організація його реалізації".

– Світовий Банк у власному "Оперативному керівництві" № 2.20: "Проєкт – комплекс взаємозв'язаних заходів, спрямованих на досягнення у проміжку визначеного періоду часу і при встановленому бюджеті поставлених завдань з чітко визначеними цілями...". Для банку цілями є: збільшити чи реконструювати виробничі можливості економічної і соціальної інфраструктури, підвищити їх збереження і використання; надати технічну допомогу у підготовці, реалізації та керівництві проєктами, навчанні кадрів; представити фінансові кошти, послуги та сприяння при підготовці і реалізації проєктів.

Мета проєкту – доказовий результат і задані умови реалізації загального завдання проєкту [1].

З точки зору теорії систем управління, проєкт, як об'єкт управління, повинен бути як контрольованим, так і керованим. Це передбачає визначення певних характеристик, які дозволяють здійснювати безперервний моніторинг прогресу проєкту (підтримувати керованість) [1].

Термін «проєкт» широко застосовується в різних аспектах нашого життя. Чи то боротьба з глобальним потеплінням, будівництво гідроелектростанції, організація виборчої кампанії, оренда та ремонт нового офісного приміщення, запровадження програми заохочення персоналу або планування пікніка - всі ці види діяльності мають певні визначальні характеристики, що дозволяють кваліфікувати їх як проєкти. До цих ключових ознак належать:

– спрямованість на досягнення мети. Проєкти розробляються для досягнення конкретних результатів - іншими словами, для виконання визначеної

мети. Мета слугує рушійною силою проєкту, докладаючи всі зусилля що до його планування та реалізації, спрямовані на її досягнення;

- проєкти мають численні ієрархічні цілі. Наприклад, головною метою проєкту з розробки програмного забезпечення для верстатів з ЧПК може бути створення вдосконаленої системи управління керуванням верстатів. Проміжною метою може бути тестування підсистеми під час розробки для вдосконалення додатків, тоді як метою більш низького рівня може бути планування дат, коли команда що розробляє проєкт має представити свої результати під час робочої наради;

- координоване виконання пов'язаних між собою дій. Властива природа проєктів додає складності їхньому виконанню. Проєкти включають численні завдання, які тісно або слабо пов'язані між собою: деякі з них не можуть бути виконані, поки не завершені інші, тоді як інші повинні виконуватися одночасно. Будь-який збій у синхронізації цих завдань може поставити під загрозу успіх усього проєкту;

- часові рамки проєкту. Проєкти виконуються протягом певного часу, як правило, з визначеними початковою та кінцевою ціллю. Проєкт вважається завершеним, коли досягнуті його основні цілі. Протягом виконання проєкту значні зусилля спрямовуються на забезпечення своєчасного його завершення. У цьому допомагають графіки, де зазначається час початку і закінчення робіт, які передбачаються проєктом.

- наявність бюджету. Проєкт не може бути реалізовано без використання певних ресурсів (матеріальних, людських і фінансових) для досягнення бажаного результату у встановлені терміни. Тому фундаментальним аспектом будь-якого проєкту є наявність бюджету, який виділяється для покриття ресурсних потреб, необхідних для фінансування, які відповідають обсягу, цілям і графіку проєкту;

- унікальність. Проєкти за своєю суттю є унікальними і часто одноразовими, хоча ступінь унікальності може сильно варіюватися залежно від характеру проєкту. Наприклад, будівництво п'ятдесятого будинку в стандартній

житловій забудові може мати обмежену унікальність, оскільки дизайн і структура будинку подібні до попередніх сорока дев'яти. Однак унікальні аспекти все ж можуть з'явитися, наприклад, специфічні характеристики земельної ділянки, встановлення нової системи опалення та вентиляції або залучення нової команди спеціалістів. Загалом, саме ці п'ять ознак, або характеристик, відрізняють проєкти від інших заходів, планів, програм, ініціатив (табл.1.1) [1].

Таблиця 1.1

Відмінність проєктів від інших областей діяльності [1].

Унікальність результату	Постійна діяльність (часові рамки)	Тимчасова діяльність (часові рамки)
Результат не є унікальними	Обслуговування клієнтів (наприклад Макдональдс) Рейсовий автобус Технічна підтримка	Задача бухгалтерського балансу підприємства
Унікальний результат	Видання журналу Робота автозаводу	Будівництво заводу Випуск номеру журналу Впровадження нової ІТ системи Ребрендинг Рекламна кампанія Інвестиційний проєкт

В роботі, Підготовка менеджерів освіти до управління соціально-педагогічними проєктами авторам якої є Барбан Марина, описується що проєкт – це комплекс взаємопов'язаних, скоординованих дій (робіт), що контролюються, з визначеними датами початку й кінця, які здійснюються індивідуумом або організацією для створення певного продукту або послуги, вирішення

специфічних завдань й успішного досягнення певних цілей зі встановленими термінами, витратами й параметрами виконання [4].

Досліджуючи проєкти в контексті освітнього простору та визначаючи педагогічно детерміноване трактування цього поняття, автор вказує на те, що проєкт розглядається як форма (елемент) організації спільної діяльності членів колективу, об'єднаних загальною метою і його термінологічне трактування залежить від конкретних завдань: „Спільними ознаками у визначенні поняття «проєкт» є насамперед виокремлення цілісного блоку, який утворює сума компонентів: мета, результат, ресурси, терміни, організаційно-процесуальна специфіка реалізації проєкту та зміни, що свідчать про нього як про явище міждисциплінарне, поліфункціональне та позапредметне [4-7].

В роботі, теоретичні засади державного управління освітніми змінами в Україні автором якої є Семенець-Орлова Інна, описується процес управління проєктами зосереджений на установці (installation), фокусується на плані, побудованому навколо чіткого бюджету і термінів з метою отримання певного результату від переходу з поточного до майбутнього стану організації (установка досягнутого). Процес управління змінами має в основі прийняття (adoption), орієнтоване на людський аспект зміни з метою формування критичної кількості співробітників, які будуть охоче підтримувати перетворення. Звідси, управління проєктами в понятійному апараті державного управління освітніми змінами – це метод управління освітніми змінами, що передбачає здійснення організаційного забезпечення невеликої за масштабом зміни (альтерації), у межах чітко визначеного бюджету, ресурсів і з максимальною орієнтацією на відповідність кінцевого результату попередньо визначеним характеристикам освітньої послуги. Проєктування в освіті – це метод «роботи з майбутнім», що передбачає розробку проєкту – як вирішення одиничної проблемної ситуації за допомогою використання новаційної ідеї у чіткій відповідності певним нормативним рамкам. Іншими методами «роботи з майбутнім», що можна визначити засобами управління освітніми змінами та які відрізняються один від одного своїм

інструментарієм, є «програмування в освіті», «планування в освіті», «прогнозування в освіті», «моделювання в освіті» [8-11].

Освітня реформа за своєю суттю є складним процесом, що вимагає ретельного планування та координації на різних рівнях і залучення різних зацікавлених сторін, включаючи державу, роботодавців, освітян, студентів та громадянське суспільство. Навчальні заклади повинні адаптуватися до зростаючих вимог зовнішнього середовища, що вимагає більш гнучкої системи управління освітою. У сучасному світі відбувається демонтаж традиційних управлінських структур і норм контролю, а роль соціальних інститутів зазнає суттєвих змін. Відповідно, теоретики працюють над розробкою інноваційних методів і стратегій управління, які забезпечують ефективність процесів прийняття рішень. Державно-громадське управління в освіті має особливу цінність через свою моральну мету: підтримувати розвиток ефективних демократичних механізмів, які уможливлюють безперервну еволюцію освіти відповідно до суспільного прогресу [8].

Наукові дослідження підкреслюють складність процесів трансформації освіти. В Україні розвиток системи державного управління освітою відстає від прогресу самої освітньої галузі та не відповідає її сучасним потребам. Це створює розрив між потребою освітніх закладів у розвитку як засобі підвищення їхньої ефективності та відсутністю дієвих, комплексних моделей реалізації таких перетворень на практиці. Крім того, бракує фахівців, які мають належну підготовку для ефективного застосування цих моделей. Враховуючи критичну роль освіти в інформаційному суспільстві, держава з її організаційною спроможністю має унікальні можливості для створення необхідних умов для реформування освіти. Це передбачає проведення послідовної політики, надання всебічної підтримки ресурсами (нормативно-правовими, матеріальними, кадровими, ідеологічними), забезпечення сталості та збалансованого розвитку, мотивацію всіх зацікавлених сторін до активної участі в процесі, координацію їхніх дій, а також взяття на себе відповідальності за широке впровадження інновацій у національному масштабі [8].

Досвід показує, що освітні реформи мають більше шансів на успіх, коли вони отримують державну підтримку. Однак у складному соціально-економічному контексті освіта історично була менш пріоритетним питанням у політичному порядку денному незалежної України. Наразі освітні заклади зазнають динамічних трансформацій, а їхні межі стають дедалі більш рухливими та прозорими. Ці зміни підкреслюють необхідність створення в Україні соціальних і культурних умов, що сприятимуть розвитку суспільства, яке навчається [8].

1.2 Методи та підходи до управління проєктами в освітній сфері

Для галузі освіти актуальним є те, що для ефективного управління проєктами добре структурованою має бути саме система. Це описується у роботі, управління проєктами в системі освіти: поняття, зміст авторам якої є Кулініч Олена, описується суть структуризації (декомпозиції) в тому, що проєкт і система його управління розбивається на:

- фази життєвого циклу освітнього проєкту, завдання, поодинокі робочі процеси, етапи роботи;
- розподіл повноважень у загальному, окремі певні роботи учасників освітнього процесу, що пов'язані між собою у структуру робіт за проєктом;
- організаційну структуру працівників за проєктом, подання розпоряджень, створення персоналізованих завдань;
- створення матриці розподілу відповідальності й обов'язків працівників при виконанні робіт за проєктом, яка міститиме його структуру;
- підсистеми за областями управління проєктом, а саме за рівнем владно-організаційного контролю, що функціонують практично протягом усіх фаз управління проєктом;
- функції загально-системні, що реалізуються в структурі усіх підсистем протягом терміну існування усіх фаз реалізації проєкту [12].

Далі для повноти висвітлення питання в роботі, освітні проекти та програми як об'єкт автором якої є Придатко Олександр, проведемо класифікацію освітніх проектів відповідно до загальноприйнятих положень. Керуючись загальновідомою класифікацією проектів [12-14], систематизуємо проекти досліджуваної галузі за такими критеріями [15]:

- проекти можна класифікувати за масштабом на основі різних критеріїв, описаних у різних літературних джерелах, включаючи обсяг інвестованого капіталу, кількість учасників та рівень впливу на навколишнє середовище. Узагальнена класифікація поділяє проекти на малі, середні, великі та надвеликі. Освітні проекти, враховуючи зазвичай обмежений капітал, зазвичай класифікуються як малі. Однак, беручи до уваги кількість учасників і ступінь впливу на навколишнє середовище, освітні проекти слід розглядати як усталені освітні програми. Такий підхід дозволяє точно визначити учасників, використані ресурси, а також точніше оцінити загальний масштаб і результати проекту;

- проекти класифікують за тривалістю: на короткострокові (до 3 років), середньострокові (від 3 до 5 років) та довгострокові (понад 5 років). Освітні проекти, як правило, відносяться до короткострокових або середньострокових. Більшість освітніх проектів тривають від одного семестру (16 тижнів) до чотирьох семестрів (64 тижні). Однак деякі проекти тривають довше, ніж чотири семестри, і загалом перевищують три роки;

- за характером проекту/рівнем учасників: міжнародні (іноземні замовники), так і вітчизняні (державні, юридичні та індивідуальні замовлення) учасники. Замовниками освітніх проектів є насамперед центральні органи виконавчої влади, підприємства та організації незалежно від форми власності, а також самі учасники проектів;

- за метою й характером діяльності можуть бути: як комерційними (для отримання прибутку), так і некомерційними (для суспільного блага). Освітні проекти можуть бути як комерційними, так і некомерційними для організації, що їх реалізує. Для учасників проекту результат освітнього проекту - наприклад,

розвинені компетенції - може принести як економічні, так і соціальні вигоди в довгостроковій перспективі;

- за класом (структурою) проєкту: монопроєкти, мультипроєкти та мегапроєкти. Кожен освітній проєкт є окремим, незалежно від типу та масштабу, отже, їх відносимо до монопроєктів;

- за рівнем альтернативності: освітні проєкти можуть бути взаємовиключними, альтернативні за капіталом, незалежними, взаємовпливовими або взаємодоповнюючими. Більшість освітніх проєктів, подібно до наукових, є взаємовпливовими та взаємодоповнюючими, оскільки результати попередніх проєктів можуть бути застосовані при плануванні та виконанні майбутніх проєктів. У деяких випадках освітні проєкти можуть бути незалежними, тобто їхні результати не впливають на результати інших проєктів;

- за видом проєкту (характером предметної області): освітні, проєкти дослідження (наукові), проєкти розвитку, інноваційні, інвестиційні, ІТ-проєкти, комбіновані. Очевидно, що проєкти досліджуваної галузі є освітніми;

- за сферою діяльності, в якій вони реалізуються: соціальні, економічні, організаційні, технічні або змішані. Освітні проєкти покликані підтримувати або покращувати функціонування всіх секторів суспільства, тому віднесення проєкту до певної сфери має відбуватися в кожному конкретному випадку окремо;

- за ступенем складності проєкти бувають простими, складними та надзвичайно складними. На їхню складність можуть впливати такі фактори, як трудомісткість і різноманітність внутрішніх взаємозв'язків. Більшість освітніх проєктів вважаються простими, оскільки вони мають чітку структуру з визначеним набором видів діяльності.

Ключовим структурним компонентом, який об'єднує, спрямовує та мотивує учасників проєкту, є команда проєкту. У випадку освітнього проєкту команда може включати різноманітну комбінацію учасників освітнього процесу, таких як учні, батьки, викладачі та адміністрація. Ця група є унікальною (не завжди суворо відібраною) і може функціонувати як незалежна структура або бути

інтегрованою в одну з цих груп учасників. Вона здійснює нагляд та управління інвестиційним процесом в рамках проєкту в цілому [12].

Одним із керівних людей що мотивує команду під час реалізації проєкту є проєктний менеджер основним обов'язком проєктного менеджера є постійний нагляд за ходом виконання, усунення відхилень та проактивне управління ризиками. На завершальному етапі, який передбачає закриття проєкту, ключовими завданнями є доопрацювання проєктної документації, надання результатів та оцінка будь-яких помилок, що виникли під час виконання проєкту.

Для менеджерів освіти, які займаються проєктною діяльністю, важливим є визначення обмежень, стратегій та цілей соціально-педагогічних проєктів. Не менш важливим є вміння розробити структуру проєкту, створити організаційну схему, визначити та розподілити ролі, оцінити середовище проєкту та скласти детальний графік.

Організаційна форма, яка не-се певну структуру та може значно впливати на проєкт, може містити:

- функціональну структуру; і/та/або може застосовуватися дивізіональна форма організації управління, як різновид, що сформована за регіональною, продуктовою або технологічною ознаками;
- проєктну структуру;
- матричну структуру, де виділяються три її різновиди: слабка матриця, коли координатор проєкту відповідає за координацію завдань за проєктом, але має обмежену владу над ресурсами; збалансована матриця, коли менеджер проєкту координує всі роботи і розподіляє відповідальність за досягнення мети з керівниками функціональних підрозділів; жорстка матриця, коли менеджер проєкту має максимальні повноваження, але і несе повну відповідальність за виконання завдань проєкту [12].

Життєвий цикл проєкту, визначається як період часу від початку проєкту до його завершення або припинення, слугує фундаментальною концепцією для аналізу питань проєктного фінансування та прийняття обґрунтованих рішень. Життєвий цикл, як правило, поділяється на три ключові фази: передінвестиційну,

інвестиційну та експлуатаційну. В окремих випадках поділ на фази може змінюватися залежно від специфічних особливостей проєкту [12].

В роботі, моделі і методи управління комунікаціями в освітніх проєктах авторам якої є Ткаченко Валентина, описується «Розробка моделей формування системи ефективної комунікації в освітніх інноваційних наукових проєктах», робота включає створення просторової моделі комунікації для трикутника знань в освітніх проєктах, запропоновану системну модель ефективної комунікації в таких проєктах, морфологічний аналіз комунікаційних процесів в рамках освітніх інноваційних дослідницьких ініціатив, а також розробку критеріїв оцінки ефективності комунікації. Успіх партнерства в освітніх проєктах значною мірою залежить від ефективної комунікації між усіма учасниками. Інтеграція та синергія вищої освіти, інновацій та досліджень уможливають ефективну реалізацію концепції «трикутника знань», сприяючи співпраці між науково-дослідними організаціями, вищими навчальними закладами, Міністерством освіти і науки України та суб'єктами господарювання, які використовують інноваційні технології. Ця тріада забезпечує конкурентоспроможність університетів та підприємств, сприяючи індустріалізації економіки на основі генерування та передачі знань. Таким чином, «Трикутник знань» ґрунтується на послідовній і тісній співпраці трьох ключових компонентів: освіти, науки та зовнішнього середовища, яке виступає реципієнтом інновацій (рис. 1.1), [16].

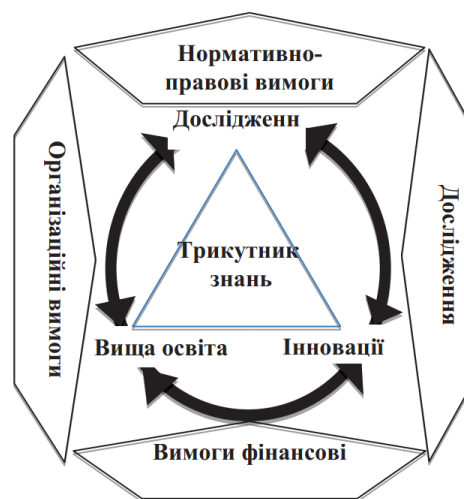

Рис. 1.1 Трикутник знань з рамковими складниками [16]

Комунікаційна модель «трикутника знань» представлена у вигляді трикутної призми. Ця модель ілюструє еволюцію комунікації на різних рівнях - початковому, організаційному, освітньому та науковому - в рамках єдиного комунікаційного простору освіти і науки. Вона ефективно фіксує процес взаємовпливу між усіма компонентами цього інтегрованого комунікаційного простору з урахуванням конкретних умов і станів усіх учасників (рис. 1.2) [16].

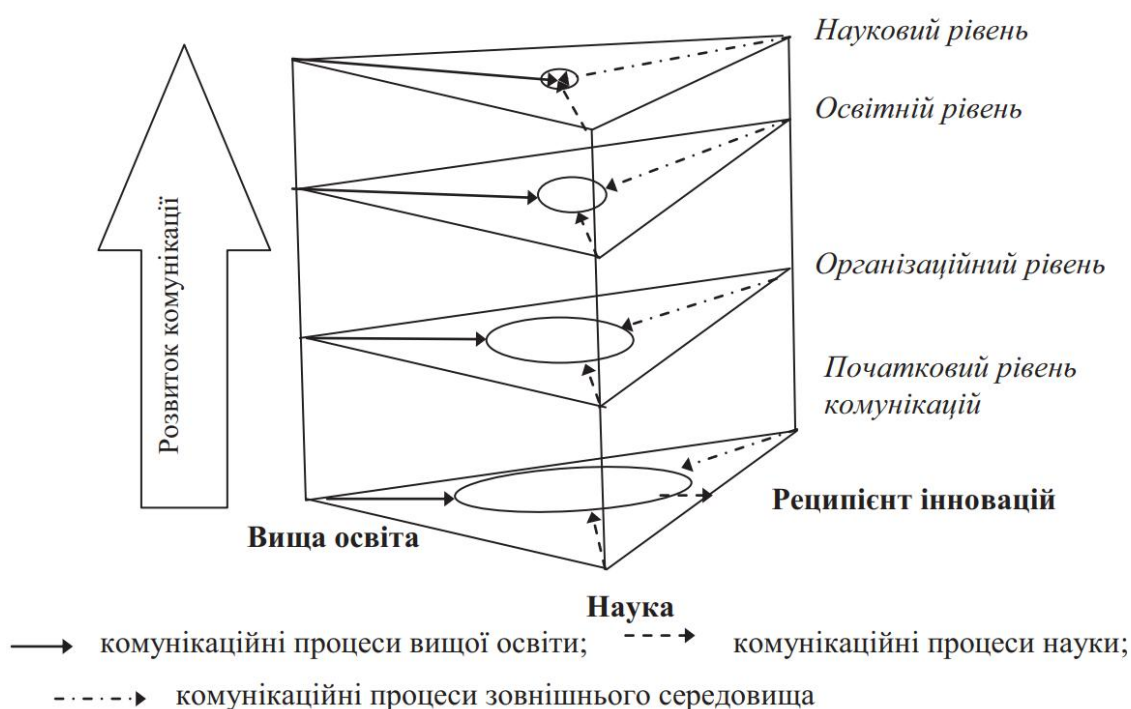

Рис. 1.2 Просторова комунікаційна модель «трикутника знань» [16].

В роботі, можливості та перспективи управління проектами на основі методології ISO 21500 авторами якої Пуліна Т., Фоміних Т., Соріна О., описуються можливості та перспективи застосування методології ISO 21500 у сфері управління проектами, зокрема в контексті її адаптації до українських реалій. В роботі акцентовано увагу на необхідності вдосконалення наукового, методичного та правового забезпечення проектного менеджменту шляхом гармонізації української практики з міжнародними стандартами. Зазначається,

що це дозволить оптимізувати процеси управління, скоротити витрати на реалізацію проєктів та суттєво підвищити їх ефективність [17-20].

ISO 21500 позиціонується як універсальна методологія, яка може застосовуватися до управління проєктами різного масштабу, складності та тривалості. В роботі описано, що основною перевагою стандарту є його процесний підхід, який забезпечує гнучкість і адаптивність у застосуванні. Методологія пропонує 39 стандартних процесів, згрупованих у п'ять основних груп, що дозволяє керівникам проєктів адаптувати їх до потреб конкретного проєкту. Особливістю ISO 21500 є відсутність зайвих методологічних абстракцій, що спрощує його розуміння і використання фахівцями з проєктного управління [11].

У статті проводиться порівняння ISO 21500 з іншими відомими стандартами, такими як PMBoK і PRINCE2. Зазначено, що ISO 21500, значною мірою базуючись на концепціях PMBoK, є спрощеною версією без складних теоретичних конструкцій. Водночас PRINCE2, на відміну від ISO 21500, пропонує чіткіший поділ проєктного циклу на фази і контрольні точки. Проте ISO 21500 відрізняється більшою універсальністю, що робить його придатним для широкого кола проєктів. Крім того, аналіз показує, що ISO 21500 дозволяє адаптувати методологію до серійного виробництва, що раніше не враховувалося багатьма іншими стандартами [17].

У статті окреслено низку переваг впровадження ISO 21500, зокрема створення єдиної термінологічної бази для управління проєктами, полегшення обміну знаннями між організаціями, а також покращення комунікації під час міжнародної співпраці. Водночас відзначаються певні недоліки та виклики: стандарт не забезпечує інтеграції стратегічного розвитку з проєктним управлінням та має обмежений набір інструментів для моніторингу і оцінки результатів проєктів [17].

Адаптація ISO 21500 до українських умов сприятиме підвищенню ефективності проєктного управління, покращенню якості реалізації проєктів і оптимізації витрат. Для досягнення цих цілей необхідно не лише гармонізувати

українські стандарти з міжнародними, але й забезпечити їхню системну реалізацію, створюючи базу для розвитку сучасних практик проєктного менеджменту в Україні [17].

В роботі, підприємницький проєкт: сутність та типологія авторами якої Соріна О., Коротунова О. , описуються дослідження поглибленого вивчення поняття «підприємницький проєкт», визначення його ключових характеристик та класифікаційних ознак, а також аналіз існуючих підходів до його типологізації. У статті акцентують увагу на необхідності інтеграції методологій підприємництва та управління проєктами для ефективної реалізації підприємницьких ініціатив в умовах динамічного економічного середовища. У статті описується дослідження можливості оптимізації ресурсів, встановлення чітких цілей, управління ризиками та впровадження інновацій у підприємницькій діяльності. Важливим завданням є також адаптація зарубіжних підходів до типології проєктів для застосування в українських реаліях [21-25].

У роботі описано, що підприємницький проєкт — це особлива форма ініціативи, що базується на інноваційній бізнес-моделі, орієнтованій на досягнення конкретної мети в умовах обмежених ресурсів. Використання типології сприяє ефективнішому плануванню та управлінню проєктами. Подальші дослідження мають бути спрямовані на деталізацію типологічних ознак підприємницьких проєктів у різних галузях та вдосконалення методів їх реалізації [21].

В роботі, управління якістю в проєктному менеджменті органів публічної влади авторам якої є Пуліна Тетяна , описується дослідження що аналізує управління якістю в проєктному менеджменті органів публічної влади, акцентуючи увагу на його важливості для реформування державного управління та поліпшення якості життя громадян. Розглядаються поняття "якість" і "управління якістю" у контексті проєктів у публічному секторі, уточнюються їх визначення, що сприяє більш чіткому розумінню цих категорій що наведено у (табл.2.1.). Також розкриваються особливості проєктного управління в публічній сфері, включаючи залежність успіху від кваліфікації менеджерів, важливість

інтелектуального капіталу, ризику недотримання строків та бюджету, а також значення ефективного управління змінами [26-28].

Акцентується, що стандарти управління якістю проєктів, такі як ISO 9000 та PMBoK, відіграють ключову роль у забезпеченні високих стандартів у публічній сфері. Однак зазначається, що в Україні ці стандарти лише частково імplementовані, що створює певні труднощі у розвитку методології та практики управління якістю в публічному секторі. Висловлюється необхідність подальшого доопрацювання національних стандартів та їх узгодження з міжнародними [26].

Наголошується, що інтеграція методологій управління якістю у проєктну діяльність є критичною для досягнення соціально-економічних цілей і підвищення ефективності публічного управління [26].

Таблиця 2.1.

Якісний менеджмент та менеджмент якості проєкту [26]

Критерії	Якісний менеджмент проєкту	Менеджмент якості проєкту
1	2	3
Основна парадігма	Проєкти – це сукупність робіт, які повинні бути виконані в строк, з певним бюджетом і згідно з встановленими вимогами	Проєкти – це сукупність стратегічних бізнеспроцесів, що здійснюються з урахуванням факторів зовнішнього і внутрішнього оточення проєкту, ініційованих для досягнення встановлених цілей з урахуванням вимог усіх зацікавлених сторін
Орієнтація	Завдання	Результат
Базис	Жорстко структурований план проєкту	Цикл постійного вдосконалення
Важливість зацікавлених сторін	Акцент на формальній структурі – керівник проєкту, команда, інвестор	Детальний аналіз вимог зацікавлених сторін, їх постійне сканування і моніторинг, баланс інтересів

Продовження таблиці 2.1

1	2	3
Доведення інформації до учасників проєкту	Пропорційно в рамках функціональних обов'язків кожного з учасників	Систематично, за запитом учасників проєкту, з використанням необхідних інформаційних баз, які передбачають швидкий обмін інформацією
Результати	Представляються керівникові проєкту	Регулярно обговорюються усіма зацікавленими сторонами з визначенням подальших дій в рамках проєкту
Контроль	Заключний контроль (оцінюється якість продукту проєкту)	Систематичний, проміжний контроль (контроль показників якості процесів, спрямованих на створення якісного продукту проєкту, оцінка досягнутого рівня якості як процесів, так і їх результатів, запланованого рівня)

В роботі, сучасні аспекти та методи управління ризиками інноваційних проєктів в Україні, авторам якої є Пуліна Тетяна, описане дослідження зосереджене на сучасних аспектах і методах управління ризиками інноваційних проєктів в Україні. Виділено ключові недоліки існуючих підходів до управління ризиками, включаючи недостатність державної підтримки, слабку законодавчу базу та неузгодженість термінології. Проаналізовано світовий досвід, зокрема стандарти ISO 21500, PMBoK, та запропоновано класифікацію ризиків за їх джерелами, ступенем впливу та іншими факторами [29].

Особливу увагу приділено ефективним методам зниження ризиків, серед яких аналіз, планування, моніторинг і контроль ризиків, а також диверсифікація, хеджування та резервування коштів. В дослідженні наголошено на необхідності впровадження комплексного підходу до управління ризиками для підвищення конкурентоспроможності українських підприємств на міжнародному ринку [29].

Дослідження підкреслює, що ефективне управління ризиками є критично важливим для успішної реалізації інноваційних проєктів, особливо в умовах високої невизначеності та макроризиків, які характерні для України [29].

1.3 Законодавче забезпечення, управління проєктами в освітній сфері

Соціально-освітні проєкти в Україні функціонують у межах комплексної нормативно-правової бази, яка забезпечує їхню відповідність національним пріоритетам, міжнародним стандартам і сприяє ефективному впровадженню. Ця база охоплює широкий спектр законодавчих актів, які визначають принципи, цілі та механізми реалізації освітніх ініціатив. Важливе місце посідає загальне законодавство, зокрема Конституція України та базові закони про освіту, які встановлюють фундаментальні засади функціонування освітньої системи. Водночас сучасні виклики сприяли ухваленню інноваційних нормативних актів, таких як законодавство про цифрову трансформацію, інклюзивну освіту та реформи, спрямовані на адаптацію освітнього процесу до нових умов.

На місцевому рівні громади розробляють власні програми, які враховують регіональні потреби та специфіку. Ці ініціативи регулюють фінансування, впровадження та моніторинг проєктів, що дозволяє забезпечити більшу гнучкість і ефективність у досягненні цілей. Крім того, участь України в міжнародних освітніх програмах, таких як Erasmus+, Horizon Europe, проєктах ООН та ЮНЕСКО, передбачає інтеграцію світових стандартів і практик, що сприяє підвищенню якості національних освітніх проєктів і їхньому зближенню із глобальними тенденціями.

Ефективне управління соціально-освітніми ініціативами забезпечується завдяки прозорим правилам моніторингу та оцінювання. Це дозволяє не лише гарантувати раціональне використання ресурсів, але й забезпечувати досягнення запланованих результатів. Таким чином, нормативно-правова база відіграє ключову роль у створенні сприятливого середовища для розвитку соціально-

освітніх проєктів, стимулює їхню інноваційність і забезпечує стійкість позитивного впливу на суспільство.

Загальне законодавство забезпечує дотримання основоположних правових актів, зокрема: Конституції України яка закріплює основоположні права і обов'язки громадян у сфері освіти, забезпечуючи правові гарантії для їх реалізації. У статті 53 Конституції проголошується, що кожен громадянин має невід'ємне право на освіту. Держава бере на себе зобов'язання забезпечувати доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної та вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах. Це положення є важливою правовою основою, яка дозволяє формувати та реалізовувати державну освітню політику.

Зокрема, положення статті 53 спрямовані на створення умов для рівного доступу до якісної освіти для всіх громадян, незалежно від їхнього соціального чи економічного статусу, місця проживання, національної або етнічної приналежності. Уряд і органи місцевого самоврядування несуть відповідальність за виконання цих гарантій через розвиток мережі навчальних закладів, упровадження програм підтримки малозабезпечених родин, а також фінансування освітніх потреб. Закріплене в Конституції право на освіту слугує підґрунтям для розробки інших законодавчих актів, які деталізують механізми реалізації цього права. Воно також є орієнтиром для впровадження інноваційних підходів до навчального процесу, вдосконалення освітніх програм і підвищення якості навчання.

У цьому контексті стаття 53 є ключовим елементом правової системи України, спрямованим на забезпечення рівних можливостей для кожного громадянина здобути якісну освіту, яка відповідає сучасним викликам і потребам суспільства; Закон України «Про освіту» [30] є одним із ключових нормативно-правових актів, що регулюють суспільні відносини у сфері реалізації конституційного права на освіту. Він охоплює широкий спектр питань, починаючи від визначення прав та обов'язків фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у забезпеченні освітнього процесу, і завершуючи розмежуванням

повноважень між державними органами та органами місцевого самоврядування. Цей закон формує правову основу для діяльності закладів освіти всіх рівнів, визначаючи механізми функціонування системи освіти в Україні. Закон [30] розглядає освіту як складний і цілісний процес, спрямований не лише на передачу знань, а й на формування гармонійно розвиненої особистості. Увага акцентується на розвитку здібностей, талантів і потенціалу кожної людини, забезпеченні всебічного інтелектуального, духовного, морального і фізичного розвитку.

Важливим аспектом закону є підкреслення необхідності створення умов для здобуття громадянами якісної освіти, яка відповідає сучасним вимогам суспільства та ринку праці. Основними завданнями освіти, відповідно до цього закону, є виховання патріотичних, моральних і громадянських цінностей, формування активної позиції, поваги до прав людини, демократії та верховенства права. Крім того, закон сприяє розвитку компетентностей, необхідних для самореалізації, успішної професійної діяльності та участі у громадському житті. У цьому контексті, Закон України «Про освіту» [30] є важливим інструментом для впровадження інноваційних підходів до організації освітнього процесу, модернізації навчальних програм і створення умов для всебічного розвитку громадян, здатних адаптуватися до сучасних викликів і сприяти сталому розвитку суспільства; Закон України «Про вищу освіту» [31] є фундаментальним нормативно-правовим актом, який визначає основні правові, організаційні та фінансові засади функціонування системи вищої освіти в Україні. Його положення спрямовані на створення умов для ефективного розвитку вищої освіти та її інтеграції в європейський і світовий освітній простір.

Закон передбачає посилення співпраці між державними органами, закладами вищої освіти та представниками бізнесу на основі принципів автономії, що надає університетам можливість самостійно визначати свої освітні, наукові та організаційні пріоритети. Одним із ключових аспектів цього закону є підкреслення важливості поєднання освіти, науки та виробництва. Цей підхід спрямований на підготовку конкурентоспроможного людського капіталу, який

здатний задовольняти потреби високотехнологічної та інноваційної економіки України. Закон також акцентує увагу на необхідності забезпечення самореалізації особистості, задоволення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих і компетентних фахівцях. Основними принципами організації навчального процесу, закріпленими в законі, є автономія закладів вищої освіти, академічна свобода викладачів і студентів, інтеграція освіти з науковими дослідженнями та виробничими процесами. Це створює умови для реалізації сучасних підходів до навчання, розробки інноваційних освітніх програм і забезпечення високого рівня підготовки випускників.

Важливою складовою цього закону є створення та функціонування Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти [31]. Агентство здійснює акредитацію освітніх програм, моніторинг їх відповідності сучасним стандартам і вимогам, а також забезпечує контроль за якістю освіти. Її діяльність спрямована на підвищення рівня прозорості та відповідальності у системі вищої освіти, що сприяє формуванню позитивного іміджу українських закладів вищої освіти на міжнародній арені; Закон України «Про загальну середню освіту» регулює діяльність загальноосвітніх навчальних закладів. Закон визначає структуру та зміст загальної середньої освіти, права та обов'язки учасників освітнього процесу, правила атестації та сертифікації вчителів. Закон також передбачає впровадження державних стандартів освіти, які встановлюють вимоги до навчальних програм, підручників та навчально-методичних матеріалів; Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» визначає правові, організаційні та фінансові засади функціонування системи професійно-технічної освіти в Україні. Закон включає кілька важливих аспектів, серед яких підготовка кваліфікованих робітників для сучасного ринку праці. Він також регулює питання державного фінансування професійно-технічних навчальних закладів і встановлює механізми співпраці між навчальними закладами і роботодавцями для забезпечення практичного навчання студентів. Закон передбачає створення умов для розвитку професійних компетенцій та інтеграції освіти з виробництвом, що забезпечує працевлаштування випускників;

Закон України «Про фахову передвищу освіту» регулює систему освіти, що передбачає підготовку студентів до вступу у вищі навчальні заклади. У цьому законі визначені принципи організації навчального процесу, структура і зміст навчальних програм, а також права та обов'язки студентів. Окрім цього, закон встановлює механізми фінансування закладів освіти, що надають фахову передвищу освіту, і передбачає створення умов для професійного розвитку викладачів.

Він також сприяє інтеграції українських освітніх програм з європейськими стандартами; Постанова Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 року № 244 передбачає утворення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Це агентство має ключові функції з акредитації освітніх програм вищих навчальних закладів, моніторингу якості освіти, а також розробки і впровадження стандартів якості вищої освіти. Постанова визначає структуру агентства, принципи його роботи і взаємодію з іншими державними органами та освітніми установами. Агентство сприяє підвищенню конкурентоспроможності української вищої освіти на міжнародному рівні; Постанова Кабінету Міністрів України від 27 липня 2016 року № 567 регулює деякі питання діяльності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Ця постанова встановлює структуру і принципи роботи агентства, визначає його фінансування і взаємодію з іншими державними органами. Агентство здійснює контроль за якістю вищої освіти, проводить акредитацію навчальних програм і моніторинг їх відповідності національним та міжнародним стандартам. Також постанова передбачає створення умов для постійного підвищення кваліфікації викладачів і розвитку наукових досліджень у вищих навчальних закладах; Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 затверджує Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти. Ця постанова встановлює порядок отримання ліцензії на провадження освітньої діяльності, визначає вимоги до матеріально-технічної бази навчальних закладів, а також кваліфікаційні вимоги до педагогічних працівників. Вона передбачає проведення регулярних перевірок для забезпечення відповідності закладів освіти

ліцензійним умовам. Ці документи разом встановлюють правові та організаційні засади діяльності навчальних закладів, гарантують доступ до якісної освіти, визначають структури управління та встановлюють стандарти діяльності.

Законодавство, що регулює інноваційну діяльність в освітній сфері, базується на низці нормативно-правових актів, які визначають правові, економічні та організаційні засади державного управління інноваціями. Основним документом є Закон України «Про інноваційну діяльність», який встановлює ключові принципи функціонування інноваційної діяльності в Україні. Він окреслює механізми державного стимулювання інноваційних процесів та спрямований на підтримку економічного розвитку країни через впровадження інновацій. Відповідно до цього закону, державна підтримка надається суб'єктам господарювання незалежно від форми власності, які реалізують інноваційні проекти в Україні, а також підприємствам, які мають офіційний статус інноваційних [32].

Ще одним важливим нормативним актом є Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності», який забезпечує формування і впровадження цілісної системи стратегічних пріоритетів у сфері інновацій. Цей закон спрямований на створення умов для переходу до інноваційної моделі розвитку економіки, забезпечення концентрації державних ресурсів на пріоритетних напрямках науково-технічного оновлення виробничої бази, а також підвищення конкурентоспроможності української продукції як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках [33].

Окрім цього, зазначені закони є основою для розробки регіональних програм і стратегій, спрямованих на впровадження інноваційних підходів у сфері освіти. Вони забезпечують інструментарій для створення умов, за яких інновації стають рушійною силою не лише у розвитку освітньої галузі, а й у формуванні знаннєвої економіки загалом. Інноваційна діяльність, регульована цими законами, охоплює підтримку наукових досліджень, інтеграцію новітніх технологій у навчальний процес, розвиток співпраці між освітніми установами та бізнесом, а також стимулювання підприємництва серед молоді. Ці законодавчі

акти підтримують інтеграцію сучасних технологій та методологій в освітні практики, сприяючи адаптації до мінливих суспільних потреб. Крім того, Наказ Міністерства освіти і науки «Про порядок провадження інноваційної діяльності в системі освіти» визначає процедурні засади впровадження та масштабування інноваційних рішень.

Законодавство, пов'язане із здійсненням проєктувальної діяльності на загальнодержавному, регіональному, місцевому рівнях:

Законом України «Про державні цільові програми», який визначає принципи розробки, затвердження та виконання державних програм. Цей закон підтримується Постановою Кабінету Міністрів «Про порядок розроблення та виконання державних цільових програм», Наказом Міністерства економіки "Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення регіональних цільових програм», які забезпечують основу для управління проєктами на національному, регіональному та місцевому рівнях. Ці нормативно-правові акти забезпечують ефективний розподіл ресурсів, підзвітність та узгодження з більш широкими цілями розвитку.

Інтегруючи ці законодавчі положення, нормативна база дає змогу управлінцям у сфері освіти ефективно розробляти, впроваджувати та оцінювати соціально-педагогічні проєкти. Такий структурований підхід не лише забезпечує відповідність стратегічним національним цілям, а й сприяє інноваціям та задовольняє різноманітні потреби зацікавлених сторін у системі освіти.

Висновки до розділу 1

Управління проєктами в освітній сфері є важливим інструментом модернізації навчальних закладів, підвищення їхньої ефективності, впровадження інноваційних підходів у навчанні та досягнення стратегічних цілей. Це міждисциплінарна галузь, яка поєднує теоретичні знання та практичні методи для досягнення конкретних результатів

Освітні реформи за своєю природою є складними, оскільки потребують координації багаторівневих процесів за участю держави, освітян, громадянського суспільства та бізнесу. В Україні існує невідповідність між потребами навчальних закладів у трансформації та нерозвиненістю державного управління у цій сфері, що перешкоджає впровадженню інноваційних моделей і методів. Водночас реформа освіти потребує нових механізмів, здатних адаптуватися до динамічних змін у зовнішньому середовищі, зокрема швидких технологічних і соціальних трансформацій.

Для успішної реалізації освітніх проєктів необхідно посилити нормативно-правову базу, інтегрувати інноваційні підходи та забезпечити ефективну співпрацю між ключовими стейкхолдерами. Важливою є побудова структурованих систем управління, що включають етапи життєвого циклу проєкту, матриці відповідальності та ефективні моделі комунікації. Окремої уваги потребує підготовка освітніх менеджерів, здатних організовувати проєкти, управляти ризиками та мотивувати учасників до спільної роботи. Комплексний підхід до управління освітніми змінами сприятиме підвищенню конкурентоспроможності української освіти на міжнародній арені.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ В НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

2.1 Оцінювання проєктної діяльності в університеті

Національний університет «Запорізька політехніка» веде свою історію з 1900 року, коли він був заснований як механіко-технічне училище. За свою більш ніж 100-річну історію університет зазнав численних трансформацій та адаптацій, пристосовуючись до мінливих вимог часу та досягнень науки і техніки. На початку 20-го століття він став ключовим навчальним закладом у регіоні, який готував фахівців для різних галузей промисловості.

Запорізька політехніка входить до числа найкращих закладів вищої освіти України. У рейтингу університетів «ТОП-200 Україна» 2024 року він посів 38 місце, посівши друге місце серед закладів вищої освіти Запорізької області. За даними наукометричної бази даних SCOPUS університет посів 75 місце в Україні та третє місце в регіоні. Крім того, у консолідованому рейтингу за 2024 рік він посів 60 місце.

Університет пропонує багатoproфільну освіту, що охоплює інженерні, природничі, гуманітарні та економічні науки. Його інфраструктура включає сучасні навчальні корпуси, лабораторії та дослідницькі центри. Активно співпрацюючи з місцевими та національними підприємствами та організаціями, університет забезпечує сильну практичну спрямованість своїх освітніх програм.

Протягом останніх років Національний університет «Запорізька політехніка» виступає як організатором, так і співорганізатором численних науково-технічних заходів, зокрема конференцій та семінарів. Серед них університет регулярно проводить всеукраїнські форуми, такі як «Дні освітнього лідерства», «Навички майбутнього» та «Наука для молоді».

Наразі до складу університету входять 12 факультетів та 47 кафедр, у тому числі одна кафедра підготовки офіцерів запасу. Його інфраструктура включає 9

навчально-лабораторних корпусів, 5 професійних коледжів, 6 студентських гуртожитків на 2300 місць та наукову бібліотеку з фондом понад мільйон екземплярів. У закладі навчається 9000 студентів.

Професорсько-викладацький склад налічує 605 осіб, з яких понад 226 мають наукові ступені та вчені звання, у тому числі 45 докторів наук та професорів. Крім того, 24 викладачі є дійсними членами або членами-кореспондентами галузевих академій України, 25 удостоєні почесних звань «Заслужений діяч науки і техніки України», «Заслужений працівник освіти України», є лауреатами Державної премії України в галуз науки і техніки, нагороджені орденами України.

Національний університет «Запорізька політехніка» створив Запорізький регіональний центр політехнічної освіти, який об'єднує понад 40 шкіл, коледжів та технікумів у Запоріжжі та області. Випускники цих закладів отримують особливі привілеї при вступі до університету. До структури університету входять Токмацький механічний коледж, Бердянський машинобудівний коледж, Запорізький електротехнічний коледж, Запорізький коледж комп'ютерних технологій, Запорізький гуманітарний коледж. Крім того, було відкрито відділення «Освіта для бізнесу», яке готує фахівців для бізнес-підприємств.

За свою історію університет підготував понад 90 000 фахівців, у тому числі близько 1500 іноземних студентів з Азії, Африки, Європи та Латинської Америки. Університет підтримує ділові, наукові, освітні та культурні партнерські відносини з установами таких країн, як Китай, Німеччина, Польща та Франція.

У листопаді 2025 року Національний університет «Запорізька політехніка» відзначатиме своє 125-річчя від дня заснування.. Пройшовши шлях від механіко-технічного училища до Національного університету «Запорізька політехніка», виш став гідним почесного звання – лідера технічної освіти.

На сьогоднішній день Запорізька політехніка складається з декількох факультетів, які охоплюють різні напрями технічної, наукової та гуманітарної освіти. Основні структурні підрозділи наведені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Структура університету «Запорізька політехніка»

Факультети	1. Транспортний факультет
	2. Машинобудівний факультет
	3. Інженерно-фізичний факультет
	4. Електротехнічний факультет
	5. Факультет будівництва, архітектури та дизайну
	6. Факультет інформаційної безпеки та електронних комунікацій
	7. Факультет комп'ютерних наук і технологій
	8. Факультет бізнес-технологій та економіки
	9. Гуманітарний факультет
	10. Факультет управління фізичною культурою та спортом
	11. Юридичний факультет
	12. Факультет соціальних наук
Навчально-науково-виробничий центр «Запорізький регіональний центр політехнічної освіти»	1. Центр доуніверситетської підготовки
	2. Навчальний центр «Освіта для бізнесу та кар'єри»
	2.1 Центр іншомовної підготовки «Лінгвістичний центр»
	3. Іміджевий центр НУ «Запорізька політехніка»
Кафедра військової підготовки	Навчально-тренувальний комплекс зі стрільби та управління вогнем Навчально-лабораторний комплекс технічної та спеціальної підготовки
Відокремлені структурні підрозділи	«Бердянський машинобудівний фаховий коледж Національного університету «Запорізька політехніка»
	«Запорізький електротехнічний фаховий коледж Національного університету «Запорізька політехніка»
	«Запорізький фаховий коледж комп'ютерних технологій Національного університету «Запорізька політехніка»
	«Токмацький механічний фаховий коледж Національного університету «Запорізька політехніка»
	«Запорізький гуманітарний фаховий коледж Національного університету «Запорізька політехніка»

Продовження таблиці 2.1

Науково-дослідна частина	1. Науково-технічний відділ з організації виконання науково-дослідних робіт
	2. Патентно-інформаційний відділ
	3. Відділ стандартизації, метрології і наукового обладнання
	4. Експериментально-дослідницьке виробництво
	5. Науково-дослідні лабораторії
	6. Бізнес-інкубатор
	7. Центр колективного користування науковим обладнанням «Лабораторія інноваційних наукових програм та проєктів з розроблення перспективних матеріалів та технологій
	8. Національний контактний пункт «Горизонт Європа»
Відділи	Навчальний відділ
	Інформаційно-обчислювальний центр
	Навчально-методичний відділ
	Відділ наукової роботи студентів
	Відділ аспірантури
	Навчально-науковий центр інтернаціоналізації та міжнародного співробітництва
	Відділ міжнародної діяльності та роботи з іноземними студентами
	Відділ кадрів
	Відділ діловодства
	Юридичний відділ
	Відділ бухгалтерського обліку та звітності
	Наукова бібліотека
	Молодіжний центр культури та дозвілля студентів
	Виховний відділ
	Студмістечко
	Центр сприяння працевлаштуванню студентів та випускників
	Відділ перспективного розводку ліцензування, акредитації, та якості освіти
	Дитячо-юнацький науковий університет «Запорізька політехніка»
	Навчально-науковий центр «Інжинірингова школа Ноосфера НУ «Запорізька політехніка»
	Центр індустрії 4.0
	Відділ проєктної діяльності
	Кваліфікаційний центр НУ «Запорізька політехніка»
	Центр авіоніки

Університет виграв і реалізовує грантові проекти такі як: Бізнес кава проєкт направлений на підготовку молоді до працевлаштування. Особливістю запропонованого проєкту “Бізнес-кава” є спілкування молоді (зокрема, студентів закладів вищої та фахової передвищої освіти Запоріжжя) із успішними підприємцями та керівниками бізнесів різного масштабу міста Запоріжжя та країни у невимушеній атмосфері за чашкою кави. Привабливість проєкту полягає в тому, що університет уже має успішний досвід працевлаштування учасників та запрошення їх на стажування до компаній, де працюють наші спікери. Це підтверджує ефективність проєкту у створенні реальних можливостей для кар'єрного розвитку та набуття практичних навичок. Під час такого неформального спілкування молодь має можливість: почути від представників бізнесу реальні історії їх успіхів та невдач, набутти навички побудови власного бізнесу, дізнатись вимоги роботодавців до професійних компетенцій.

Також в університеті надають підтримку стартапам таким як:

- проєкт учасників бізнес-інкубатора «Sandbox» переміг у Кубку міста на кращий стартап. Проєкт пропонує використання віртуальної реальності (VR) для навчання управлінню складним обладнанням на підприємствах. Це надає можливість покращити результати навчання та значно знизити кількість помилок при роботі з реальним обладнанням. Учасники проєкту запрошені на навчання до Investment Business School від групи компаній Global Genesis;

- «Company Finance Controlling (CFC)» пропонує програмне забезпечення, яке дає змогу керівникам підприємств у режимі онлайн отримувати фінансові показники діяльності підприємства у реальному часі. Група компаній Global Genesis запропонувала учасникам проєкту співпрацю з можливістю подальшого інвестування коштів для реалізації;

- проєкт відеофільму у форматі Fulldom «Симфонія стихій», який представили у Planetarium Noosphere у м. Дніпро. Серед проєктів, над якими наразі працює Noosphere, варто відзначити «PEEK 3D printer» (автор ідеї – Лариса Тумарченко, аспірант), «Розробка протигазового фільтру» (автор ідеї –

Максим Наливайко, абітурієнт), «BioEcoBox – живі фільтри для приміщень» (автор ідеї – Кирило Чумаков, випускник);

– переможці «STARTUP із Запорізькою політехнікою», студент Іван Жаворонков і військовий ЗСУ Максим Чеботар, отримали підтримку від начальника патентно-інформаційного відділу університету Наталі Висоцької в оформленні патенту, допомогу з реалізацією експериментальної моделі від керівника Інжинірингової школи «Noosphere» Запорізької політехніки Олексія Шевченка, і на сьогодні мають патент на корисну модель кінетичного накопичувача енергії. Запропонована технологія дозволить знизити витрати споживачів на електроенергію та гарантувати стабільність її подачі навіть під час блекауту.

Університет та екосистема інноваційного підприємництва YEP підписали меморандум про співпрацю. У межах цієї співпраці в нашому університеті запусився практичний курс «Технологічне лідерство у хардверних стартапах» для майбутніх засновників хардверних продуктів. Програма включає такі теми: штучний інтелект, машинне навчання, технології виробництва, прототипування та 3D-друк. НУ «Запорізька політехніка» представили чотири команди студентів та аспірантів під керівництвом співробітників кафедри електроприводу та автоматизації промислових установок Запорізької політехніки – завідувача кафедри Андрія Пирожка та доцента кафедри, кандидата технічних наук Олени Назарової з такими ідеями: безпилова поклейка скла на екран девайсів; переробка пластикових пляшок на нитку для 3D-друку; проектування екологічних розумних засобів очищення річок від сміття; розробка замка для бомбосховищ на основі штучного інтелекту. Також університет взяв участь у програмі StarterAcademia, яку проводила компанія YEP спільно з Університетом Тарту (Естонія) для викладачів дисципліни «Інноваційне підприємництво та управління стартап-проектами». Робота учасників програми проходила упродовж 3 місяців з викладачами і менторами з України та Естонії і була спрямована на більш детальне вивчення і практичний досвід у створенні команди стартапу, роботі над стартапом,

підготовці презентації, пітчінгу своїх ідей. Після закінчення курсу студенти можуть подати свої проєкти на розгляд журі в компанію YEP, попрацювати з менторами, набути цікавий досвід розвитку свого стартапу або навіть знайти інвесторів для власної справи.

Національний університет «Запорізька політехніка» – активний учасник конкурсів, фестивалів та програм інновацій. Серед заходів, до яких ми долучилися, Sikorsky Challenge 2023 (два проєкти вийшли у фінал), Young Innovation Hackathon 2023, «ІТ-рішення, що змінять Україну – 2023», Проєкт Lab2Market UA тощо.

В університеті працюють висококваліфіковані ментори, які мають досвід у створенні та супроводі розвитку стартапів керівником перших стартапів стала Анжеліка Пархоменко – нині професор кафедри програмних засобів Запорізької політехніки. Студенти Запорізької політехніки були запрошені на навчання до Investment Business School від групи компаній Global Genesis для подальшого розвитку проєкту за підтримки досвідчених менторів: Роман Чепрасов (маркетинг-директор компанії Ukrnuts Group і маркетолог міжнародної консалтингової компанії Beweis); Ольга Светова (бізнес-тренер, автор мотиваційних програм, фахівець у галузі продажів B2B, керівник коучінг-центру); Ольга Богуславська (бізнес-тренер, власник тренінгової компанії Boguslavska); Надія Загрія, Анжеліка Отюська, Карина Багно, Андрій Шлецер – фахівці компанії Право Гарант. Під керівництвом фахівців Інжинірингової школи Noosphere, зокрема керівника школи, старшого викладача кафедри інформаційних технологій електронних засобів Запорізької політехніки Олексія Шевченка, було виконано кілька проєктів, пов'язаних із 3D-моделюванням, 3D-друком, автоматизацією та робототехнікою.

На базі Національного університету «Запорізька політехніка» вже двічі проведений Конкурс бізнес-ідей «STARTUP із Запорізькою політехнікою». Взяти участь у конкурсі можуть усі бажаючі незалежно від віку та освіти. Реєстрація учасників передбачає наявність власної бізнес-ідеї. Учасники проходять навчання для підготовки до пітчінгу, де зокрема планують організацію

виробництва, фінансову складову, промоцію, шляхи захисту права інтелектуальної власності тощо. Упродовж навчання з учасниками працюють фахівці, залучені бізнес-інкубатором Запорізької політехніки (Оксана Соріна – кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту та адміністрування Запорізької політехніки) та Центром підтримки технологій та інновацій – TISC (Сергій Пузько – аналітик Martlet Capital, підприємець, запрошений науковець у Кембриджській бізнес-школі; Вячеслав Пряміцин – голова ГО «Лабораторія юридичного дизайну», автор підручника «Юридичні інновації та стартапи», кандидат юридичних наук, старший викладач КПП ім. Ігоря Сікорського, начальник юридичного відділу Київської школи економіки; Олександр Тимошенко – digital маркетолог в Promodo, викладач у ГО «Лабораторія юридичного дизайну», співавтор підручника «Юридичні інновації та стартапи», аспірант кафедри корпоративних фінансів і контролінгу КНЕУ ім. Вадима Гетьмана; Алла Іващенко – начальник відділу аналізу інноваційних показників та патентної інформації Департаменту з економічних питань інноваційного розвитку УКРНОІВІ, доктор економічних наук, доцент; Ольга Кронда – начальник Департаменту розвитку інновацій, кандидат юридичних наук, доцент; Ірина Тонкіх – кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики Національного університету «Запорізька політехніка», членкиня ГО «Соціальна взаємодія»). Компетентне журі, до складу якого входять партнери університету – представники бізнесу та підприємств, визначають переможця за підсумками пітчів. Перспективні ідеї заохочуються у спеціальних номінаціях та можуть отримати підтримку від партнерів. До числа партнерів конкурсу входять: Державна організація «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій» (IP офіс); Національний хаб інтелектуальної власності та інновацій (National IP&Innovations Hub); Мережа Центрів підтримки технологій та інновацій (Technology and Innovation Support Center, TISC); Запорізька обласна федерація роботодавців, ЗОСППР «Потенціал»; ПАТ «Запоріжсталь»; АТ «Мотор Січ»; Інжинірингова школа Noosphere;

Громадська спілка «Запорізький кластер «Інжиніринг — Автоматизація — Машинобудування»; Креді Агріколь Банк; ТОВ «АЛД ІНЖИНІРИНГ ТА БУДІВНИЦТВО»; «Іван Таксі».

Серед заходів, проведених Noosphere engineering school, варто зазначити ідеатон «Digital Polytechnic», де учасники та гості заходу обговорили концепції сучасного digital-застосунку Запорізької політехніки, що зробить навчання в університеті ще більш комфортним, а також допоможе абітурієнтам при вступі. Також було презентовано проєкт відеофільму у форматі Fulldom «Симфонія стихій», який представили у Planetarium Noosphere у м. Дніпро.

2.2 Аналіз організаційного забезпечення проєктної діяльності в університеті

Різні напрями проєктної діяльності в університеті забезпечують наступні підрозділи університету.

Науково-дослідна частина. Головною метою науково-дослідної частини Національного університету «Запорізька політехніка» є отримання та використання нових наукових знань для створення суспільно корисних наукових результатів, забезпечення якісної підготовки фахівців для відповідних галузей економіки, підготовка висококваліфікованих наукових та науково-педагогічних кадрів. Вона також спрямована на розв'язання комплексних проблем у сфері науково-технічного розвитку та впровадження і використання науково-практичних результатів як в Україні, так і на світовому ринку.

Основними завданнями науково-дослідної частини Національного університету «Запорізька політехніка» у сфері науково-технічної діяльності є:

- розвиток фундаментальних досліджень у галузі природничих, гуманітарних та соціально-економічних наук з метою їх подальшого використання для розвитку пріоритетних напрямів науки і техніки, суспільного розвитку та зростання економіки країни;

- проведення прикладних досліджень і розробок з метою ефективного використання та розширення наукового потенціалу, залучення додаткового фінансування для вирішення соціальних та інших галузевих проблем;
- дослідження та розробка теоретико-методологічних засад становлення і розвитку вищої освіти, посилення впливу науки на вирішення освітніх і виховних завдань, збереження визначальної ролі науки у суспільному, культурному та економічному прогресі;
- підтримка існуючих та формування нових наукових шкіл;
- підтримка наукових досліджень молодих учених і талановитої студентської молоді та залучення їх до наукових шкіл.

Відділ відповідає за забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців, а також науково-педагогічних кадрів на основі останніх досягнень науково-технічного прогресу. Відділ орієнтований на ефективне використання науково-технічного потенціалу університету для вирішення пріоритетних завдань модернізації виробництва та соціально-економічних реформ.

Відділ також націлений на розвиток нових прогресивних форм науково-технічного співробітництва як із зарубіжними, так і з вітчизняними академічними та галузевими науковими установами з метою спільного вирішення важливих науково-технічних проблем, створення передових технологій, розширення використання наукових розробок університету в промисловості.

Крім того, відділ сприяє інноваційній діяльності зі створення наукомісткої технологічної продукції та конкурентоспроможних нових видів техніки і матеріалів, орієнтованих на ринок високих технологій. Сприяє захисту інтелектуальної власності та авторських прав дослідників як основи для зміцнення і розвитку науки та виходу на світовий ринок високих технологій. Серед інших ключових завдань - модернізація та оновлення експериментально-виробничої бази університету, її ефективне використання, організація інформаційної діяльності, популяризація наукових досягнень університету через ЗМІ та Інтернет. Відділ також проводить маркетингові дослідження ринку

наукових послуг, патентно-ліцензійну роботу, надає маркетингову та інформаційну підтримку.

Схему структури науково-дослідної частини університету наведено на (рис. 2.1).

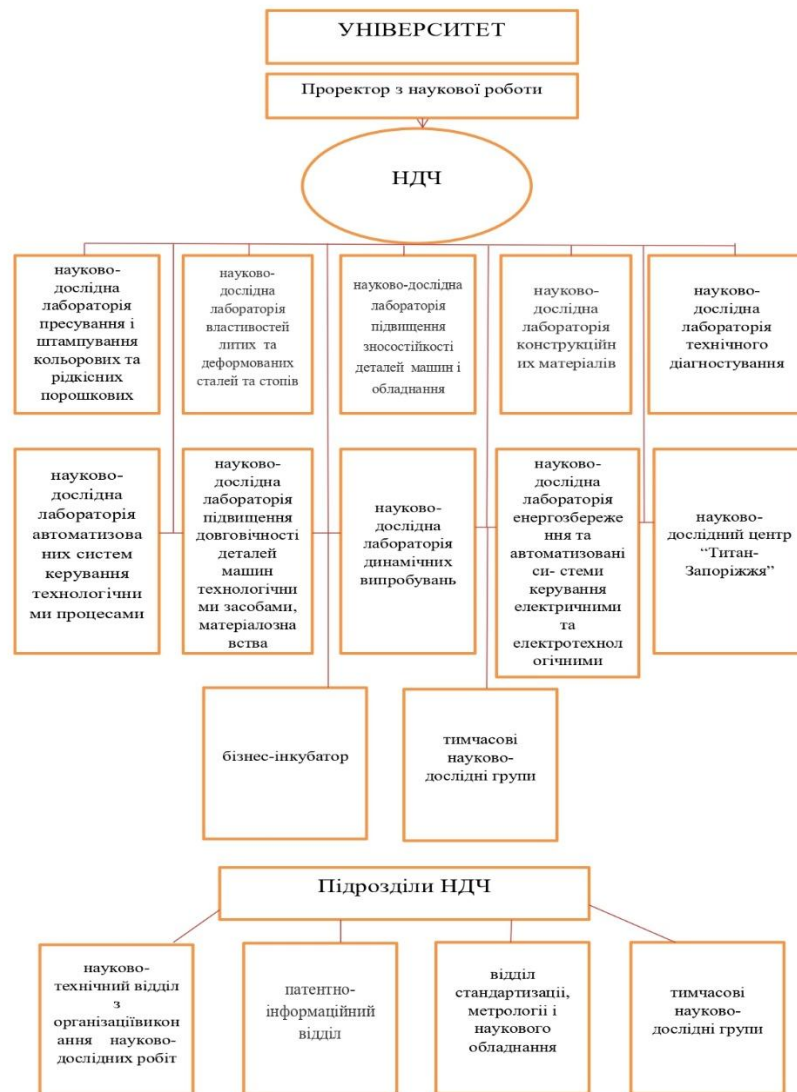

Рис. 2.1 Структурологічна схема НДЧ Запорізької політехніки

Бізнес-інкубатор НУ «Запорізька політехніка». Актуальність бізнес-інкубатора НУ «Запорізька політехніка» обумовлена необхідністю розвитку дрібного підприємництва, в тому числі молодіжного, в місті Запоріжжі. В процесі входження в підприємницький процес молодь стикається з багатьма

проблемами – інформаційними, юридичними, організаційними, фінансовими, маркетинговими тощо. З метою подолання цих проблем в університеті створено виробничо-освітній бізнес-інкубатор, де підприємці-початківці на старті своєї діяльності можуть отримати можливості для розвитку власного бізнесу і постійну консультаційну підтримку протягом перших двох років роботи. Така підтримка молодіжного підприємництва детермінована необхідністю закріплення молоді у регіоні проживання і реальною участю в його розвитку. Передбачається, що клієнтами бізнес-інкубатора можуть бути молодь, початкові підприємці, студенти, юридичні особи, які мають бізнес-ідею, але не мають достатніх відповідних знань, контактів або досить продуманих планів щодо реалізації. Також це можуть бути команди, які мають свої проєкти і котрі зупинилися на певному етапі їх виконання й не знають, як діяти далі, яким необхідна зовнішня експертиза від провідних фахівців з економіки, маркетингу, права, юриспруденції, бухгалтерського обліку.

Відділ проєктної діяльності

Основною метою відділу є створення середовища, в якому підтримується творчий і науковий потенціал Університету, відділ сприяє практичному застосуванню результатів роботи викладачів, дослідників і студентів. Це досягається через:

- координації участі Університету в міжнародних грантових програмах та проєктах з метою залучення зовнішніх матеріально-технічних ресурсів;
- ініціювання, розробки та реалізації освітніх, наукових, інноваційних та інфраструктурних проєктів;
- забезпечення фінансування проєктів шляхом участі у грантових програмах, конкурсах та проєктах на місцевому, національному та міжнародному рівнях;
- посилення співпраці Університету з вітчизняними та міжнародними навчальними закладами, підприємствами, організаціями та фондами для успішної реалізації проєктів;

- надання інформаційної, консультаційної та методичної підтримки співробітникам та студентам, залученим до проєктної діяльності;
- сприяння комерціалізації результатів наукових досліджень та інноваційних розробок, отриманих в результаті виконання проєктів;
- поширення позитивного досвіду та результатів проєктної діяльності Університету.

Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених і спеціалістів НУ «Запорізька політехніка»

Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів, молодих вчених і спеціалістів (НТСА) є самостійним об'єднанням студентів, аспірантів, докторантів, молодих вчених і спеціалістів (далі - наукова молодь). Діє на добровільних засадах і є частиною системи громадського самоврядування в Національному університеті «Запорізька політехніка».

До молодих учених Національного університету «Запорізька політехніка», крім аспірантів і докторантів, належать наукові, науково-педагогічні та інші працівники віком до 35 років (для докторів наук - до 40 років), які займаються фундаментальними та/або прикладними дослідженнями і досягли наукових та/або науково-технічних результатів.

Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів, молодих вчених і спеціалістів при Національному університеті «Запорізька політехніка» має на меті об'єднати наукову молодь закладу, відстоювати її права та інтереси в питаннях, пов'язаних з науковою діяльністю, а також підтримувати високотехнологічні ідеї, інновації та обмін знаннями.

Навчальний Центр «Освіта для бізнесу та кар'єри» функціонує з метою реалізації концепції навчання протягом життя, всебічного розвитку людини, її інтелектуального, соціального та духовного потенціалу, а також розширення можливостей студентів, підприємців, фізичних осіб за короткий термін оволодіти знаннями сучасного бізнесу та побудови успішної кар'єри. В умовах динамічного розвитку сучасних технологій Навчальний центр надає можливість швидко та ефективно отримати додаткові знання, розширити та

поглибити професійні навички або оволодіти новими затребуваними компетенціями. Спектр послуг Навчального Центру включає як курси, програми підвищення кваліфікації, що є необхідним елементом постійного професійного росту співробітників, так і програми-тренінги інтелектуального розвитку співробітників підприємств, підприємців, студентів, які дозволять контролювати та управляти особистими емоціями та емоціями своїх підлеглих, ефективно розпоряджатися своїм робочим часом, успішно розвивати ділові комунікації, підвищувати конкурентоспроможність підприємств різних галузей економіки.

Інноваційний кластер. Запорізький кластер «Інжиніринг-Автоматизація - Машинобудування» спрямований на підтримку й розвиток активностей, досліджень, впровадження та вдосконалення новітніх технологій, високотехнологічної продукції та засобів автоматизації процесів у сферах інновацій і машинобудування.

Для досягнення поставлених цілей Запорізький кластер працює за такими напрямками:

- забезпечення тісної співпраці між усіма учасниками кластеру з метою створення високотехнологічних продуктів із високою доданою вартістю;
- налагодження партнерства між членами кластеру для спільної реалізації інжинірингових проєктів;
- підвищення конкурентоспроможності та розширення експортного потенціалу учасників кластеру через використання існуючих інструментів підтримки експорту та створення нових можливостей;
- вирішення ключових проблем промислового сектору та високих технологій у регіоні, включаючи утримання персоналу, розвиток навичок і підвищення кваліфікації, залучення інвестицій, створення нових робочих місць тощо;
- вдосконалення процесів на підприємствах і в організаціях-членах кластеру, орієнтуючись на принципи «Індустрії 4.0»;
- розвиток співпраці та створення синергії з регіональними органами влади та місцевого самоврядування;

- поширення передового досвіду у секторах інжинірингу, автоматизації та машинобудування;
- залучення інвестицій у регіон, створення сприятливих умов для інвесторів і супровід внутрішніх та зовнішніх інвестиційних проєктів;
- підтримка реалізації інвестиційних проєктів, спрямованих на виробництво високотехнологічної продукції з високою доданою вартістю;
- організація форумів, зустрічей та інших заходів;
- популяризація концепції «Індустрія 4.0» в Україні та за її межами шляхом проведення виставок, конкурсів і розповсюдження інформації у засобах масової інформації;
- створення умов для міжнародної співпраці та розширення діяльності членів кластеру на міжнародному рівні;
- підтримка навчання та підготовки інженерних кадрів у закладах освіти різних рівнів акредитації;
- сприяння підвищенню кваліфікації фахівців, підприємців та працівників організацій, які входять до кластеру;
- розробка спеціалізованих освітніх програм для підтримки потреб кластеру;
- надання консультативної допомоги учасникам кластеру з питань законодавства;
- організація теле- і радіопрограм для інформування про діяльність кластеру.

Навчально-науковий центр «Інжинірингова школа Ноосфера НУ «Запорізька політехніка» Інжинірингова школа Noosphere (або Noosphere Engineering School) – це мережа науково-технічних лабораторій, створених і оснащених громадською організацією «Асоціація Noosphere» на базі закладів вищої освіти України. Одну з таких лабораторій відкрито на базі НУ «Запорізька політехніка».

Метою Noosphere Engineering School є створення ефективної платформи для розвитку стартапів серед молодих фахівців України, поєднуючи наукові

підходи з бізнес-середовищем. Лабораторії школи виступають центрами інженерної творчості, де студенти та молоді науковці України можуть реалізовувати свої інноваційні ідеї. Вони отримують технологічну і маркетингову підтримку, а також наставництво та експертну допомогу від досвідчених менторів і фахівців Noosphere.

Кваліфікаційний центр НУ «Запорізька політехніка», акредитований Національним агентством кваліфікацій, центр уповноважений оцінювати та підтверджувати результати навчання, досягнуті за допомогою формальної, неформальної або інформальної освіти. Він надає та/або підтверджує відповідні професійні кваліфікації та визнає кваліфікації, отримані в інших країнах. Кваліфікаційний центр діє на підставі сертифікату про акредитування такого кваліфікаційного центру, і внесений до Реєстру кваліфікаційних центрів у складі Реєстру кваліфікацій.

2.3 Аналіз передумов створення проєкту Кваліфікаційного центру

Інтеграція України в міжнародне суспільство, здобуття Україною статусу кандидата на вступ до Європейського Союзу і розширення її участі в міжнародному ринку праці потребує приведення переліку спеціальностей, професій і кваліфікацій у відповідність з міжнародними стандартами. Актуальність вирішення цих питань суттєво підвищилась після початку збройної агресії російської федерації і збільшення міграційних потоків. Динамічні зміни на ринку праці відбуваються також за наслідками стрімкого технологічного розвитку. Якщо новий перелік спеціальностей, що був прийнятий постановою КМУ від 30 серпня 2024 р. № 1021 вже майже приведений до міжнародних стандартів, то система визнання професійних кваліфікацій ще знаходиться на етапі формування. Це підтверджується жвавими дискусіями в середовищі освітян і роботодавців з приводу визначення механізмів та процедур присвоєння професійних кваліфікацій [34].

Окремі питання особливостей формування національної системи визнання професійних кваліфікацій розглядались багатьма науковцями, освітянами, представниками роботодавців. Віце-президент Запорізької торгово-промислової палати Д. Антонюк розглядав необхідність розвитку кваліфікаційних центрів в Україні для повоєнного відновлення кадрового потенціалу [35]. О. Азюковський розглядав питання створення кваліфікаційних центрів для нових професій [36], К. Балог проводила дослідження впливу формального та неформального навчання [37]. Питання визначення механізмів визнання професійних кваліфікацій розглядались при проведенні дискусій, в яких приймали участь представники закладів вищої освіти і відповідних національних агентств [34].

Питання дослідження змін на ринку праці за наслідками військової агресії російської федерації розглядалися в дослідженнях таких науковців як Н. Азьмук, В. Геєць, О.Грішнова, Е.Лібанова, Л. Шаульська і багатьох інших.

Не зважаючи на велику кількість публікацій проблема визнання кваліфікацій з врахуванням змін на ринку праці і орієнтацією України на Європейський шлях розвитку залишається актуальною та потребує додаткових досліджень.

Основними вимогами до національної системи визнання кваліфікацій є відповідність світовим і, у першу чергу, європейським вимірам. Для оцінювання знань, умінь працівника застосовуються характеристики: спеціальність, професія, види робіт і кваліфікація. Всі ці характеристики у будь-якої країні можуть мати свою систему класифікації. Кожна характеристика має відповідний код і найменування. Ці характеристики мають однозначно відзначати працівника за формою і змістом. Якщо форма представляється відповідними документами з визначенням кодів й найменувань спеціальності, професії, видів робіт і кваліфікації, то зміст має характеризувати саме набір знань і умінь працівника, які визначаються засвоєними навичками, компетентностями і отриманими результатами навчання в системах формальної або неформальної освіти.

З набуттям державності Україна отримала у спадщину законодавчу базу, що визначала методи здійснення освітньої діяльності і механізми визнання

кваліфікацій від системи радянських часів, які були прописані в Кодексі законів про працю Української РСР, що був введений в дію ще 1 червня 1972 року. Окремі статті цього Кодексу увійшли до складу законодавчої бази України через Закон України “Про дерадянізацію законодавства України” до складу Кодексу законів про працю України і діють досі. В законодавчій базі визначається порядок здійснення виробничого навчання в робочий час і присвоєння кваліфікації відповідно до тарифно-кваліфікаційного довідника.

З радянських часів спеціальність і кваліфікація визначалась в рамках формальної освіти в дипломі про освіту. В неформальній освіті кваліфікація визнавалась через навчання на підприємствах і була функцією підрозділів підготовки кадрів підприємств.

Після проведення широкої приватизації, змін форми власності багатьох великих підприємств та розвитку системи малих і середніх підприємств підрозділи підготовки кадрів у складі підприємств практично припинили своє існування, а на малих підприємствах такі підрозділи не створювались зовсім. Все це унеможливлювало подальшу роботу системи визнання кваліфікації через неформальне навчання на підприємствах і було поштовхом для пошуку нових підходів до формування системи визнання кваліфікацій.

У 1997 році я Радою Європи та ЮНЕСКО, була прийнята Лісабонська конвенція, яка є ключовим міжнародним документом, що регулює визнання кваліфікацій у сфері вищої освіти в європейському регіоні. Метою конвенції було сприяння академічній мобільності і спрощення процедури визнання кваліфікацій для подальшого навчання або професійної діяльності [38]. Україна ратифікувала Лісабонську конвенцію у 1999 році, що стало важливим кроком до інтеграції в європейський освітній простір. Це забезпечило українським студентам та професіоналам право на визнання дипломів у країнах Європи та полегшило доступ до навчання чи роботи за кордоном [39].

Першою спробою унормування процесів визнання кваліфікацій в нових умовах було прийняття і введення в дію у 2001 році Положення про професійне навчання працівників на виробництві [40]. В положенні визначалось, що Особі,

яка підтвердила кваліфікацію, видається свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за результатами неформального професійного навчання, але конкретизації механізму не було.

У 2005 році Європейський парламент і Рада Європи ухвалили Директиву «Про визнання професійних кваліфікацій» [41], яка стала важливим етапом у систематизації правових норм у цій сфері в рамках ЄС. Метою Директиви було усунення правових прогалин і створення єдиних правил для визнання кваліфікацій, що сприяло підвищенню мобільності працівників між країнами-членами. Директива визначила термін «професійна кваліфікація» як підтвердження кваліфікацій, отриманих через формальну освіту, або шляхом визнання компетентностей, здобутих неформально чи через професійний досвід. Цей документ створив правову основу для гармонізації правил визнання кваліфікацій, що сприяє мобільності працівників у межах Європейського Союзу.

Пізніше, у 2006 році в Україні, було затверджено Положення про організацію навчально-виробничого процесу на виробництві, яке уточнювало процедуру визнання підвищення кваліфікації. Але на виробництві такі процеси практично не відбувались або носили формальний характер. Це не вирішувало питань якісного визнання кваліфікації працівника. Тому в Україні поступово усвідомлювалась необхідність формування Національної системи кваліфікацій.

Перший законопроект про Національну систему кваліфікацій було підготовлено у 2009 році. В цьому законопроекті Національна система кваліфікацій визначалась як “сукупність механізмів правового та інституційного регулювання кваліфікацій працівників з урахуванням потреб ринку праці та можливостей системи освіти та навчання” [42]. Також було визначено документ встановленого зразка – кваліфікаційне свідоцтво, яке мало видаватися агентством для підтвердження кваліфікації та визначати набутий особою кваліфікаційний рівень чи компетенцію. У цьому проєкті у перше було визначено необхідність формування національного реєстру професій з інформацією про найменування всіх професій та кваліфікаційні стандарти, які

пов'язані з національною рамкою кваліфікацій. Крім кваліфікаційних стандартів проєкт визначав необхідність формування професійних стандартів.

Відповідно проєкту професійний стандарт – це “специфікація професійної та/або наукової діяльності, що складається з навичок, освітньої складової, професійного досвіду та особистого ставлення людини, необхідних для її ефективної роботи, навчання або участі у науковому дослідженні. Професійний стандарт включає в себе освітню складову та стандарт оцінювання” [42]. Професія визначається як “вид трудової діяльності, який вимагає наявності певного набору знань, умінь та відповідної кваліфікації” [42].

Підтвердження професійної кваліфікації розглядалось як “процес підтвердження людиною рівня своєї професійної компетенції з наступною оцінкою відповідності рівня професійної кваліфікації уповноваженим органом та видачею відповідного кваліфікаційного свідоцтва” [42].

Рівень кваліфікації - встановлені та затверджені в установленому законом порядку вимоги до компетенції працівника при виконанні посадових обов'язків з урахуванням їх складності та ступеня відповідальності.

Стандарт оцінювання - документ установленого зразка, який містить вимоги до процесу оцінювання набутих людиною кваліфікацій [42].

В законопроекті було запропоновано включення до національної системи кваліфікацій наступних складових:

- Національної рамки кваліфікацій;
- кваліфікаційних рівнів та вимог;
- професійних стандартів;
- оцінки та підтвердження кваліфікацій і компетенцій;
- системи органів у сфері підтвердження кваліфікацій;
- системи фінансування Національної системи кваліфікацій [9].

Визначалось що підтвердження кваліфікації має здійснюватися відповідно стандарту оцінювання затвердженому Національним агентством з кваліфікацій.

Але в той час такий проєкт закону не був прийнятий і потребував доопрацювання.

Продовжуючи пошук шляхів унормування процесів визнання кваліфікацій у 2010 році Державним комітетом України з питань технічного регулювання та споживчої політики було затверджено і надано чинності національному класифікатору професій України ДК 003/2010 [43]. При розробленні Класифікатора за основу було прийнято Міжнародну стандартну класифікацію професій. Це було суттєвим кроком у напрямку наближення до Міжнародної системи статистичного обліку праці полегшення міжнародного обміну професійною інформацією.

В класифікаторі визначаються поняття професії, кваліфікації і роботи. Під професією розуміється здатність виконувати подібні роботи, які вимагають від особи певної кваліфікації. Під кваліфікацією розуміється здатність виконувати завдання та обов'язки відповідної роботи. Робота - певні завдання та обов'язки, що виконані, виконуються чи повинні бути виконані однією особою [28].

В класифікаторі визначаються розділи, які можна співвідносити з рівнями освіти, але повністю відсутній зв'язок зі спеціальностями.

Класифікатор ДК 003/2010 є дійсним і зараз. Відповідно до розвитку технологій до нього вносяться зміни.

Отже, класифікатор професій ДК 003:2010 став фундаментальним інструментом для національної стандартизації професійної діяльності та створів передумови для прозорості, ефективності та інтеграції національної системи кваліфікацій в міжнародний контекст.

У 2017 році Рада Європейського Союзу прийняла Рекомендацію щодо Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя [44]. Документ став важливим інструментом для сприяння визнанню кваліфікацій у державах-членах ЄС та їх узгодження з ринком праці та соціальними вимогами. Ця Рекомендація вперше дає визначення національної системи кваліфікацій, яка охоплює всі аспекти національної діяльності, пов'язаної з визнанням освітніх досягнень. Це включає механізми, які забезпечують зв'язки між освітою, професійною підготовкою та ринками праці, а також громадянським суспільством. У рамках системи передбачено розробку та впровадження

інституційних механізмів і процесів, що стосуються забезпечення якості, оцінювання та присвоєння кваліфікацій. Зазначено, що Національна система кваліфікацій може складатися з кількох підсистем і містити Національну рамку кваліфікацій. Окрім цього, документ вводить оновлене визначення кваліфікації. Згідно з ним, кваліфікація — це офіційний результат процесу оцінювання та валідації, який підтверджується компетентним органом, коли особа досягає визначених стандартами результатів навчання. Хоча Україна не є членом ЄС, впровадження принципів Європейської рамки кваліфікацій сприяє інтеграції у європейський освітній простір і підвищує мобільність українських фахівців. Це важливий крок до вдосконалення системи кваліфікацій в Україні відповідно до європейських стандартів. Документ закладає основи для створення більш інтегрованої та гнучкої системи освіти, яка відповідає сучасним викликам ринку праці та сприяє розвитку навичок протягом усього життя.

В Україні, у перше, основні аспекти формування Національної системи кваліфікацій на законодавчому рівні було визначено у 2017 році в Законі України Про освіту [30]. Рухаючись у напрямку Європеїзації у цьому законі кваліфікація окремо розглядається як освітня кваліфікація і професійна кваліфікація.

Освітня кваліфікація це “визнана суб’єктом освітньої діяльності та засвідчена документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання” [30].

Професійна кваліфікація це “визнана або присвоєна/підтверджена суб’єктом, уповноваженим на це законодавством, та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дає змогу здійснювати всі трудові функції, визначені відповідним професійним стандартом” [30].

Закон про освіту визначав окремі елементи Національної системи кваліфікацій, але потреба визнання такої системи на законодавчому рівні залишилась. Національна система кваліфікацій практично не мала змоги працювати. Тому у 2020 році вдруге був поданий на розгляд Верховної ради новий проєкт Закону про Національну систему кваліфікацій [45].

Цей законопроект у 2020 році також не було прийнято. Але деякі елементи цього проєкту закону були враховані для усунення невідповідностей та уточнення положень. З їх врахуванням у 2022 році було прийнято Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування національної системи кваліфікацій” [46]. Прийняття цього закону дозволило зрушитись вперед і почати формувати Національну систему кваліфікацій.

В цьому законі надаються наступні визначення основних категорій [46]:

Професія (вид занять) - це сукупність близьких за трудовими функціями видів трудової діяльності, що можуть вимагати певної професійної та/або освітньої кваліфікації працівника.

Трудова функція - це інтегрований, переважно автономний набір трудових дій, що визначається характерним для нього технологічним процесом та передбачає наявність певних компетентностей, необхідних для їх виконання.

Також уточнюється поняття професійна кваліфікація та визначаються вимоги до структури реєстру кваліфікацій [46]:

Професійна кваліфікація (повна професійна кваліфікація) - це визнана або присвоєна/підтверджена суб’єктом, уповноваженим на це законодавством, та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дає змогу здійснювати всі трудові функції, визначені відповідним професійним стандартом.

Реєстр кваліфікацій - це автоматизована система збирання, верифікації, оброблення, зберігання та захисту інформації про кваліфікації.

Реєстр кваліфікацій містить інформацію про професію (вид занять), професійні та часткові професійні кваліфікації, освітні кваліфікації, професійні стандарти з урахуванням рівнів Національної рамки кваліфікацій.

Центральним органом визначається Національне агентство кваліфікацій, на яке покладаються наступні функції. Національне агентство[46]:

- бере участь у розробленні нормативно-правових актів у сфері кваліфікацій;

- здійснює координацію діяльності заінтересованих сторін у сфері кваліфікацій;
- здійснює супровід Національної рамки кваліфікацій, у тому числі з метою її гармонізації з аналогічними міжнародними документами;
- здійснює міжнародне співробітництво у сфері кваліфікацій;
- здійснює аналіз та оцінку ефективності державної політики у сфері кваліфікацій;
- бере участь у прогнозуванні потреб ринку праці у кваліфікаціях;
- здійснює супровід інформаційного забезпечення Національної системи кваліфікацій;
- створює і веде Реєстр кваліфікацій;
- розробляє проект порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів і подає його на затвердження Кабінету Міністрів України;
- реєструє професійні стандарти та забезпечує відкритий доступ до стандартів;
- здійснює інформаційно-аналітичне та методичне забезпечення розроблення професійних стандартів;
- бере участь у розробленні стандартів освіти та професійних стандартів;
- здійснює акредитацію кваліфікаційних центрів;
- розробляє критерії та процедури визнання професійних та часткових професійних кваліфікацій, здобутих в інших країнах;
- розробляє проект порядку присвоєння/підтвердження професійних та часткових професійних кваліфікацій, визнання результатів навчання осіб (зокрема, здобутих шляхом неформальної чи інформальної освіти) кваліфікаційними центрами і подає його на затвердження Кабінету Міністрів України;
- взаємодіє з органами та установами забезпечення якості освіти;
- здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом та іншими актами законодавства.

Національне агентство кваліфікацій також забезпечує відкритий доступ до Реєстру кваліфікацій всім зацікавленим особам. Порядок ведення Реєстру кваліфікацій затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням Національного агентства кваліфікацій[31].

Основним документом, який визначає вимоги до професійних кваліфікацій і є основою для визначення програми підготовки і оцінювання претендентів є професійний стандарт. Відповідно цього закону надаються визначення професійного стандарту, порядок його формування і затвердження [31]:

Професійний стандарт - це затверджені в установленому порядку вимоги до компетентностей працівників, що слугують основою для формування професійних кваліфікацій.

Професійні стандарти можуть розроблятися роботодавцями, їх організаціями та об'єднаннями, органами державної влади, науковими установами, галузевими радами, громадськими об'єднаннями, іншими заінтересованими суб'єктами.

Професійні стандарти затверджуються їх розробниками.

Методичні рекомендації щодо розроблення професійних стандартів розробляються Національним агентством кваліфікацій та оприлюднюються на його офіційному веб-сайті [46].

В законі визначається необхідність формування мережі кваліфікаційних центрів, які є суб'єктами що “уповноважені на оцінювання і визнання результатів навчання осіб (зокрема, здобутих шляхом неформальної чи інформальної освіти), присвоєння/підтвердження відповідних професійних та часткових професійних кваліфікацій, визнання в Україні професійних кваліфікацій, здобутих в інших країнах” [46]. Для можливості здійснення діяльності кваліфікаційні центри проходять процедуру акредитації.

На сьогодні Національна система кваліфікацій, не зважаючи на відсутність безпосереднього Закону України «Про національну систему кваліфікацій», вже працює. Перші кроки її праці вже визначають позитивні зрушення. Стрімко

зростає кількість професійних стандартів, створюються і акредитуються Кваліфікаційні центри.

Але вже виявлено необхідність подальшого покращення Національної системи кваліфікацій. Для цього за ініціативою «Конфедерації роботодавців України» було сформовано групу експертів до складу якої увійшли представники органів влади (Міністерства економіки України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства юстиції України, Національного агентства кваліфікацій, Державної служби зайнятості), та соціальних партнерів для роботи на проєкті Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення національної системи кваліфікацій відповідно до актуальних потреб ринку праці та інших питань» (реєстрац. № 9630) [47].

В основному законопроект №9630 торкається трьох основних моментів: виключити з Кодексу законів про працю України ст. 206 (стаття перейшла до законодавчої бази з радянських часів), за якою працівникові, який успішно закінчив виробниче навчання, присвоюється кваліфікація відповідно до тарифно-кваліфікаційного довідника і надається робота відповідно до набутої ним кваліфікації та присвоєного розряду; об'єднати Національний реєстр кваліфікацій з Національним класифікатором України «Класифікатор професій» (ДК 003:2010) та прибрати зобов'язання роботодавців подавати в обов'язковому порядку інформацію про попит на робочу силу (вакансії) [47].

На сьогодні спроби підготовки та прийняття Закону України про Національну систему кваліфікацій продовжуються. Вже підготовлено новий проєкт Закону про Національну систему кваліфікацій [48].

В останньому проєкті Закону України «Про національну систему кваліфікацій» визначено сьогоденні погляди на мету та завдання Національної системи кваліфікацій.

Визначено, що метою Національної системи кваліфікацій є забезпечення регулювання суспільних відносин, пов'язаних із функціонуванням та розвитком системи кваліфікацій в Україні, відкритої та гнучкої взаємодії заінтересованих сторін у сфері освіти, праці і трудових відносин [48].

Завданнями Національної системи кваліфікацій є [48]:

- створення умов для розвитку особистості шляхом набуття нею відповідних компетентностей та кваліфікацій;
- забезпечення взаємодії ринку освітніх послуг та ринку праці;
- забезпечення відповідності між результатами навчання, що оцінюються, і кваліфікаціями, що присуджуються, визнаються, присвоюються та підтверджуються;
- забезпечення відповідності освітніх та професійних кваліфікацій потребам людини, економіки, суспільства та ринку праці;
- підвищення конкурентноздатності працівників шляхом забезпечення їх права на присвоєння, підтвердження, визнання професійних кваліфікацій;
- задоволення потреб держави та ринку праці у працівниках відповідної кваліфікації для розвитку національної економіки;
- запровадження оцінювання результатів навчання, здобутих шляхом формальної та/ або неформальної, та/ або інформальної освіти з метою присвоєння, підтвердження, визнання професійних кваліфікацій, часткових професійних кваліфікацій;
- стимулювання навчання та професійного розвитку впродовж життя;
- адаптація до норм права Європейського Союзу;
- гарантування прозорості процедур у сфері кваліфікацій [48].

Висновки до розділу 2

Національний університет «Запорізька політехніка» демонструє високий рівень організації та реалізації проєктної діяльності. Університет забезпечує широкі можливості для наукових досліджень, прикладних розробок та співпраці зі студентами й підприємствами. Важливу роль відіграють такі підрозділи, як науково-дослідні лабораторії, бізнес-інкубатор і відділ проєктної діяльності, які сприяють створенню інноваційних рішень та забезпечують взаємодію з місцевими й міжнародними партнерами.

Для реалізації проєктної діяльності університет має комплексну інфраструктуру, що включає 12 факультетів, наукові центри, бізнес-інкубатор та кваліфікаційний центр. Ці підрозділи забезпечують виконання дослідницьких, освітніх та інноваційних програм, спрямованих на інтеграцію у міжнародний освітній простір. Крім того, університет активно використовує грантові програми для фінансування своїх ініціатив та впровадження інновацій у галузі освіти і науки.

Національна система кваліфікацій удосконалюється через запровадження сучасних механізмів оцінювання та визнання професійних компетенцій, які відповідають міжнародним стандартам. Інтеграція у європейський освітній і професійний простір здійснюється шляхом адаптації міжнародних директив, таких як Лісабонська конвенція та Європейська рамка кваліфікацій. Це сприяє підвищенню мобільності фахівців, полегшує визнання кваліфікацій, здобутих за кордоном, та стимулює розвиток компетенцій, які відповідають потребам глобального ринку праці.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ В НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

3.1 Обґрунтування створення та розвитку проєкту кваліфікаційного центру

У сучасних умовах глобалізації, швидкого технологічного прогресу та інтеграції України в європейський освітній і професійний простір виникає потреба у створенні ефективної системи визнання, оцінювання та сертифікації професійних кваліфікацій. Кваліфікаційний центр, як основний інструмент цієї системи, відіграє ключову роль у підвищенні конкурентоспроможності працівників на ринку праці, забезпеченні їх професійної мобільності та зменшенні розриву між освітою та вимогами роботодавців.

Кваліфікаційний центр - це суб'єкт, уповноважений Національним агентством кваліфікацій оцінювати та підтверджувати результати навчання, досягнуті особами шляхом формальної, неформальної або інформальної освіти. Він відповідає за присвоєння та/або підтвердження відповідних професійних кваліфікацій, визнання еквівалентних професійних кваліфікацій, отриманих за кордоном, і діє на підставі сертифікату про акредитацію. Кожен акредитований Кваліфікаційний центр внесений до Реєстру кваліфікаційних центрів у складі Реєстру кваліфікацій [49].

Кваліфікаційний центр виконує такі основні функції:

- Розробка та впровадження процедур оцінювання і визнання кваліфікацій: створює механізми для оцінки результатів навчання, здобутих через формальну, неформальну або інформальну освіту. Забезпечує об'єктивність, прозорість та відповідність політиці рівних можливостей, уникаючи дискримінації за будь-якими ознаками;

- Оприлюднення інформації: інформує про умови та процедури оцінювання, професійні стандарти, вимоги до оцінки результатів навчання, а також порядок визнання кваліфікацій, здобутих за кордоном;
- Розробка контрольно-оцінювальних матеріалів: створює необхідні матеріали для проведення оцінювання;
- Організація процесу оцінювання: забезпечує наявність відповідних матеріально-технічних ресурсів і дотримання вимог охорони праці під час оцінювання;
- Кваліфікація оцінювачів: забезпечує необхідний рівень підготовки та кількість кваліфікованих оцінювачів;
- Захист інформації: гарантує безпеку контрольно-оцінювальних матеріалів і захист персональних даних здобувачів та оцінювачів від несанкціонованого доступу;
- Проведення оцінювання: здійснює процедури оцінки здобувачів професійних кваліфікацій;
- Видача документів: на основі оцінювання видає документи, що підтверджують присвоєння чи підтвердження професійної кваліфікації, які дозволяють виконувати певні види робіт або професійну діяльність;
- Право на оскарження: забезпечує можливість оскарження результатів оцінювання;
- Визнання закордонних кваліфікацій: здійснює визнання професійних кваліфікацій, здобутих в інших країнах, та видає відповідні документи;
- Передача даних: надає інформацію Національному агентству кваліфікацій для внесення до Реєстру кваліфікацій;
- Консультації: надає інформаційну підтримку та консультації з питань оцінювання і визнання професійних кваліфікацій;
- Інші функції: виконує додаткові завдання, необхідні для досягнення цілей, покладених на кваліфікаційний центр.

Кваліфікаційний центр надає послуги на основі письмових заяв від здобувачів (заявників), зокрема іноземців та осіб без громадянства, які легально проживають чи перебувають в Україні, а також біженців та осіб, що потребують додаткового або тимчасового захисту.

Розвиток технологій, цифровізація та потреба у нових компетенціях призводять до появи нових професій та змін у традиційних спеціальностях. У такій ситуації кваліфікаційний центр забезпечує можливість підтвердження рівня компетенцій, отриманих у межах формального, неформального чи інформального навчання, а також гарантує відповідність цих компетенцій національним і міжнародним стандартам. Зокрема, важливим є узгодження національних кваліфікацій з Європейською рамкою кваліфікацій (EQF), що сприятиме інтеграції України до європейського професійного простору.

Основними завданнями кваліфікаційного центру є організація процесів незалежного оцінювання професійних компетенцій і визнання результатів навчання. Участь кваліфікованих експертів та застосування стандартизованих методик забезпечують об'єктивність та прозорість процесу. Важливим аспектом діяльності центру є консультивання як працівників, так і роботодавців щодо відповідності професійних стандартів вимогам сучасного ринку праці, перспектив розвитку компетенцій та впровадження міжнародних підходів до оцінювання кваліфікацій.

Згідно з офіційними даними центру зайнятості, станом на вересень 2024 року в Запорізькій області на обліку в центрах зайнятості перебувало 6,9 тисяч осіб, з яких 5,1 тисячі мали статус офіційно зареєстрованих безробітних. Ці показники відображають непросту ситуацію на ринку праці, яка ускладнюється високою конкуренцією серед шукачів роботи: на одну вакансію претендувало п'ять осіб. Такий рівень конкуренції створює значні виклики як для працівників, так і для роботодавців, адже останнім часто бракує кадрів із потрібними професійними навичками.

Основними причинами такої ситуації є недостатня відповідність кваліфікацій працівників реальним потребам ринку праці. Значна частина

безробітних не має сучасних знань і навичок, які вимагають роботодавці. Це обумовлено як застарілими навчальними програмами, так і обмеженим доступом до сучасних програм професійного навчання та перепідготовки. Іншим важливим фактором є недостатній рівень популяризації актуальних професійних стандартів, прийнятих в Україні, серед навчальних закладів та центрів зайнятості.

Для покращення ситуації в регіоні було проведено комплексний аналіз ринку праці Запорізької області, матеріально-технічної бази НУ «Запорізька політехніка» та чинних професійних стандартів, затверджених на державному рівні. Цей аналіз показав, що наявний потенціал університету може стати основою для створення інноваційних платформ для підготовки та перепідготовки кадрів. Зокрема, доцільно запропонувати створення Кваліфікаційних центрів на базі кафедр НУ «Запорізька політехніка». Кваліфікаційні центри будуть орієнтовані на підвищення професійних кваліфікацій у відповідності до потреб ринку праці та конкретних галузей. Вони дозволять:

- адаптувати навчальні програми під вимоги сучасних професійних стандартів;
- організувати професійне навчання для здобуття нових знань і навичок за актуальними спеціальностями;
- підвищити рівень працевлаштування випускників, оскільки програми навчання будуть максимально наближеними до потреб роботодавців;
- залучити роботодавців до процесу навчання, надаючи можливість для практичного досвіду в реальних умовах.

Пропонується створення кваліфікаційних центрів за напрямками професійних кваліфікацій, які вказані в (табл. 3.1). Ці напрями охоплюють найбільш затребувані професії в регіоні, що сприятиме підвищенню зайнятості населення та зменшенню рівня безробіття. Важливим аспектом також є залучення сучасних інформаційних технологій та обладнання, що дозволить навчальним закладам йти в ногу з новітніми тенденціями у різних галузях економіки.

Таблиця 3.1.

**Напрямки розвитку Кваліфікаційних центрів в
НУ «Запорізька політехніка»**

Кафедра	Назва професійного стандарту	Назва професійної кваліфікації (зазначена в професійному стандарті)	Рівень НРК
Металорізальні верстати та інструменти	Оператор верстатів з програмним керуванням	Оператор верстатів з програмним керуванням 2 розряду	3 рівень НРК
		Оператор верстатів з програмним керуванням 3 розряду	3 рівень НРК
		Оператор верстатів з програмним керуванням 4 розряду	3 рівень НРК
		Оператор верстатів з програмним керуванням 5 розряду	4 рівень НРК
Психологія	Практичний психолог (соціальна сфера)	Практичний психолог (соціальна сфера)	уточнюється
		Практичний психолог (соціальна сфера) вищої категорії	уточнюється
		Практичний психолог (соціальна сфера) I категорії	уточнюється
		Практичний психолог (соціальна сфера) II категорії	уточнюється
Менеджмент та адміністрування	Начальник служби персоналу (органи місцевого самоврядування)		-
	Спеціаліст з питань персоналу (органи місцевого самоврядування)	Спеціаліст з питань персоналу	6 рівень НРК
	Спеціаліст місцевого самоврядування з питань доступу до публічної інформації	Спеціаліст місцевого самоврядування з питань доступу до публічної інформації	6 рівень НРК
	Спеціаліст місцевого самоврядування з питань комунікацій	Спеціаліст місцевого самоврядування з питань комунікацій	6 рівень НРК
	Менеджер (управитель) житлового будинку (групи будинків)	Менеджер (управитель) житлового будинку (групи будинків).	6 рівень НРК

Продовження таблиці 3.1

Інтегрованих технологій зварювання та моделювання конструкцій	Електрогазозварник	Електрогазозварник 4 розряду – трудові функції А, Б, В, Г1 – Г16, Д1-Д6, Е1 – Е3, Ж, З, И.	4 рівень НРК
		Електрогазозварник 5 розряду – трудові функції А, Б, В, Г1 – Г19, Д1-Д6, Е1 – Е3, Ж, З, И.	4 рівень НРК
		Електрогазозварник 6 розряду – трудові функції А, Б, В, Г1 – Г23, Д1-Д6, Е1 – Е4, Ж, З, И.	4 рівень НРК
		Електрогазозварник 7 розряду – трудові функції А, Б, В, Г1 – Г26, Д1-Д6, Е1 – Е7, Ж, З, И.	4 рівень НРК
		Електрогазозварник 8 розряду – трудові функції А, Б, В, Г, Д, Е, Ж, З, И	5 рівень НРК
Електропостачання промислових підприємств	Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування 2 розряду – трудові функції: А1-А4, Б1-Б3, В1-В2, Г1-Г2, Е1, М1-М2, Н1-Н5, О1- О6, П1-П2, Р1-Р3.	3 рівень НРК
		Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування 3 розряду – трудові функції: А1-А7, Б1-Б5, В1-В5, Г1-Г3, Е1-Е4, Ж1, І1, К1, М1- М3, Н1-Н6, О1-О6, П1-П2, Р1-Р3.	3 рівень НРК
		Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування 4 розряду – трудові функції: А1-А7, Б1-Б5, В1-В6, Г1-Г4, Е1-Е5, Ж1-Ж2, І1, І1- І2, К1-К2, М1-М4, Н1-Н6, О1-О6, П1-П2, Р1-Р3.	4 рівень НРК
		Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування 5 розряду – трудові функції: А1-А7, Б1-Б5, В1-В8, Г1-Г7, Д1, Е1-Е7, Ж1-Ж2, З1, І1, І1-І2, К1-К3, Л1, М1-М4, Н1-Н6, О1-О6, П1-П2, Р1-Р3.	4 рівень НРК
		Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування 6 розряду – трудові функції: А, Б, В, Г, Д, Е, Ж, З, И, І, К, Л, М, Н, О, П, Р.	4 рівень НРК
Електроприводу та автоматизація промислових установок	Технік-мехатронік	Технік-мехатронік	5 рівень НРК
	Оператори безпілотних авіаційних систем	Оператор дистанційно керованого безпілотного літального апарата	3 рівень НРК

Розвиток Кваліфікаційного центру на базі НУ «Запорізька політехніка» матиме низку переваг для регіону. Перш за все, це сприятиме зменшенню рівня безробіття за рахунок підготовки фахівців, які відповідають потребам місцевого ринку праці. Випускники центру будуть володіти актуальними знаннями та навичками, що підвищить їхні шанси на працевлаштування. Це не лише зменшить безробіття, але й підвищить якість життя громадян, оскільки стабільна робота забезпечить їм економічну безпеку. По-друге, роботодавці отримають доступ до кваліфікованих кадрів, що дозволить знизити витрати на додаткове навчання персоналу та підвищити продуктивність праці. Завдяки цьому підприємства зможуть ефективніше використовувати свої ресурси, сконцентрувавшись на розвиток основної діяльності. Крім того, наявність кваліфікованого персоналу стимулюватиме роботодавців інвестувати у нові проекти, що позитивно вплине на загальний економічний клімат у регіоні.

По-третє, розширення Кваліфікаційного центру сприятиме економічному розвитку регіону, забезпечуючи підприємства кадрами, здатними працювати із сучасними технологіями та обладнанням. Це особливо важливо в умовах швидкого технічного прогресу, коли підприємства потребують фахівців, які володіють новітніми знаннями та вміннями. Крім того, центр може стати платформою для проведення досліджень та впровадження інноваційних рішень, що підвищить конкурентоспроможність місцевих підприємств на національному та міжнародному ринках. Розвиток Кваліфікаційного центру сприятиме покращенню освітньої інфраструктури в регіоні. Це відкриє нові можливості для співпраці між навчальними закладами та бізнесом, що дозволить створити ефективну систему підготовки кадрів. Залучення молоді до навчання у такому центрі допоможе сформувати нове покоління професіоналів, готових до викликів сучасного ринку праці. У свою чергу, це сприятиме підвищенню престижу регіону та залученню інвестицій, що додатково підтримає економічний розвиток.

3.2 Організаціне забезпечення проєкту кваліфікаційного центру

Відкриття нових Кваліфікаційних центрів в НУ «Запорізька політехніка» є важливим кроком для вирішення проблеми невідповідності кваліфікацій працівників потребам ринку праці. Орієнтація на найбільш затребувані професії дозволить забезпечити баланс між попитом і пропозицією, сприятиме економічному зростанню регіону, інтеграції його у європейський професійний простір і підвищенню якості життя населення.

Проєкт із створення кваліфікаційного центру реалізується поетапно, що дає змогу врахувати всі аспекти його функціонування. Першим кроком є аналіз ринку праці, що дозволяє виявити потреби роботодавців та працівників у конкретних кваліфікаціях і навичках. Наступним етапом є розробка нормативно-правової бази, яка узгоджується з чинним законодавством України та міжнародними стандартами, забезпечуючи правове регулювання діяльності центру. Потім слідує створення інфраструктури для забезпечення процесів тестування, оцінювання та сертифікації. Особлива увага приділяється підготовці фахівців, які будуть залучені до процесу оцінювання. На етапі пілотного впровадження проєкту відпрацьовуються методики та вдосконалюються процеси, що забезпечує ефективність подальшого масштабування діяльності центру.

Впровадження Кваліфікаційного центру забезпечує численні переваги для різних сторін. Для працівників це означає можливість підтвердити свої кваліфікації, підвищити конкурентоспроможність на ринку праці, отримати доступ до нових професійних можливостей. Роботодавці отримують доступ до кваліфікованих кадрів, скорочуючи витрати на адаптацію персоналу. Для держави створення кваліфікаційного центру сприятиме підвищенню якості людського капіталу, інтеграції у міжнародний професійний простір, залученню іноземних інвестицій та стимулюванню інноваційного розвитку економіки.

Очікуваним результатом реалізації проєкту є створення сучасної платформи для об'єктивного оцінювання кваліфікацій, що стане основою для

побудови ефективної національної системи кваліфікацій. Це забезпечить відповідність компетенцій працівників потребам ринку праці, сприятиме розвитку системи освіти, підвищенню мобільності робочої сили, інтеграції України в європейський простір і зміцненню її позицій у глобальній економіці. Таким чином, створення кваліфікаційного центру є стратегічно важливим кроком для реформування національної системи кваліфікацій, підвищення якості робочої сили та забезпечення соціально-економічного розвитку України.

Порядок створення Кваліфікаційного центру наведено на (рис. 3.1).

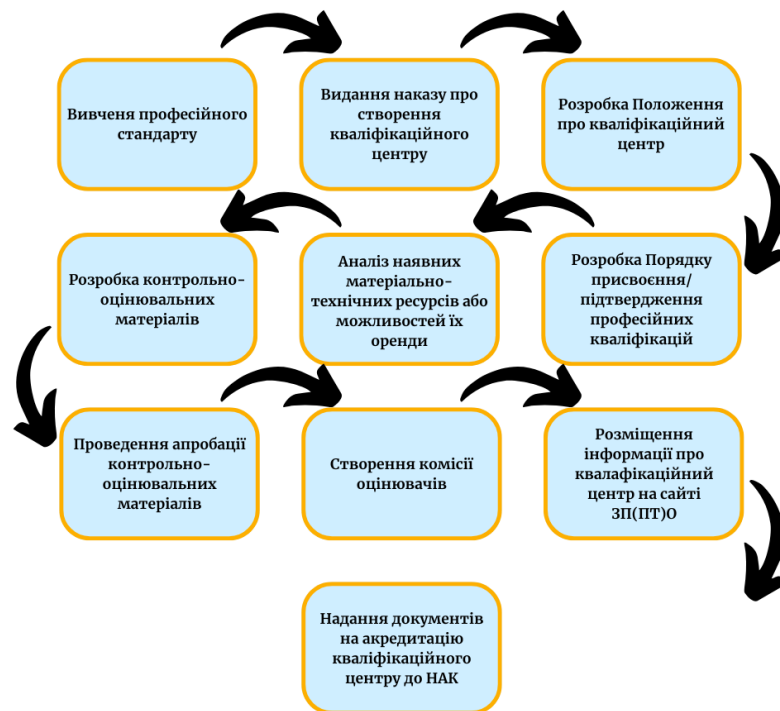

Рис.3.1 Етапи створення Кваліфікаційного центру [50].

Після аналізу ринку праці, освітніх програм НУ «Запорізька політехніка», було запропоновано визначити технічний напрям пріоритетним для акредитацій Кваліфікаційного центру НУ «Запорізька політехніка». Були проаналізовані різні професійні технічні стандарти, і обрано професійний стандарт «Електрогазозварник», професійний стандарт окреслює кваліфікацію та

компетенції, необхідні для працівників, які визначаються роботодавцями. Ці стандарти є основою для розробки професійних кваліфікацій. Крім того, професійний стандарт використовується в процесах присвоєння або підтвердження відповідних професійних кваліфікацій. Він визначає категорії або робочі функції, пов'язані з професійними кваліфікаціями. Важливо визначити, для яких професійних кваліфікацій створюється кваліфікаційний центр. З чинними професійними стандартами можна ознайомитися на веб-сайті Національного агентства кваліфікацій у розділі «Інформація про професійні стандарти»: <https://register.nqa.gov.ua/profstandarts>.

Також було запропоновано обрати професійну кваліфікацію: Електрогазозварник 4 розряду – трудові функції А, Б, В, Г1–Г16, Д1–Д6, Е1–Е3, Ж, З, И.

Розроблено порядок присвоєння (підтвердження) професійної кваліфікації Кваліфікаційного центру НУ «Запорізька політехніка», професійна кваліфікація Електрогазозварник 4 розряду – трудові функції А, Б, В, Г1–Г16, Д1–Д6, Е1–Е3, Ж, З, И.

Порядок розроблено відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 956 від 15 вересня 2021 року «Про затвердження Порядку присвоєння та підтвердження професійної кваліфікації кваліфікаційними центрами».

Документ визначає процедуру присвоєння та підтвердження професійної кваліфікації «Електрогазозварник 4 розряду – трудові функції А, Б, В, Г1–Г16, Д1–Д6, Е1–Е3, Ж, З, И» (далі - професійна кваліфікація). Ця кваліфікація відповідає професійному стандарту «Електрогазозварник», затвердженому Галузевою радою з розроблення професійних стандартів та Стратегії розвитку професійних кваліфікацій Федерації металургів України (протокол № 42 від 14 березня 2023 року) Кваліфікаційним центром НУ «Запорізька політехніка».

У Порядку терміни вживаються в такому значенні [51]:

- а) апеляція – оскарження здобувачем до кваліфікаційного центру результатів процедури присвоєння/підтвердження професійних кваліфікацій;
- б) здобувач – особа, яка подала до кваліфікаційного центру заяву про присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації;

с) оцінювач – особа, залучена кваліфікаційним центром для проведення процедур оцінювання результатів навчання здобувачів;

д) принцип валідності – принцип забезпечення відповідності оцінюваних результатів навчання вимогам, визначеним у професійному стандарті;

е) процедура оцінювання результатів навчання (далі – процедура оцінювання) – процедура встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача відповідному професійному стандарту, за результатами якої може бути визнано здобуті ним результати навчання і відповідно присвоєно/підтверджено професійну кваліфікацію;

ф) процедура присвоєння/підтвердження професійних кваліфікацій (далі – процедура присвоєння/підтвердження) – визначена кваліфікаційним центром відповідно до цього Порядку система заходів і вимог щодо строків та порядку оформлення і подання здобувачем документів, проведення кваліфікаційним центром їх перевірки і процедури оцінювання, оформлення результатів проведених заходів;

г) сертифікат про присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації (далі – сертифікат) – документ, що засвідчує професійну кваліфікацію особи, виданий кваліфікаційним центром з дотриманням вимог, установлених цим Порядком. Сертифікат надає можливість претендувати на зайняття відповідної посади (робочого місця) згідно із законодавством. Інші терміни в цьому Порядку вживаються в значенні, наведеному в Законі України “Про освіту”.

Порядок не поширюється на професії, які підлягають додатковому регулюванню законодавством або міжнародними угодами (спеціальності, здобуття ступеня освіти з яких необхідне для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання).

Присвоєння/підтвердження професійних кваліфікацій здійснюється відповідно до:

- Порядку, професійних стандартів, затверджених відповідно до Порядку розроблення та затвердження професійних стандартів, затвердженого

постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 р. № 373 (Офіційний вісник України, 2017 р., № 47, ст. 1457), та оприлюднених відповідно до Положення про Реєстр кваліфікацій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 червня 2021 р. № 620 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 50, ст. 3082), процедури присвоєння/підтвердження, опублікованої на вкладці кваліфікаційного центру офіційного веб-сайту НУ «Запорізька політехніка»; в разі коли вимоги до присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації встановлені міжнародним договором, згоду на обов'язковість якого надано Верховною Радою України, застосовуються норми такого міжнародного договору;

Принципів валідності, об'єктивності, незалежності, доброчесності, відкритості, прозорості та неупередженості.

Процедура присвоєння/підтвердження складається з таких етапів:

- прийняття Кваліфікаційним центром заяви про присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації (далі – заява) та інших документів, поданих здобувачем, стосовно набутих ним компетентностей та/або результатів навчання; співбесіда із здобувачем стосовно набутих компетентностей та/або результатів навчання, знань з питань охорони праці з урахуванням професії, кваліфікації;
- прийняття рішення щодо можливості проведення процедури оцінювання;
- проведення процедури оцінювання;
- прийняття рішення за результатами процедури присвоєння/підтвердження та видача відповідного документа.

Для проходження процедури присвоєння/підтвердження, здобувач повинен подати заяву до Кваліфікаційного центру. Зразок заяви доступний на сайті Національного університету «Запорізька політехніка» в розділі «Кваліфікаційний центр».

У заяві необхідно вказати ПІБ заявника, місце роботи та посаду (за наявності), назву професії та кваліфікаційний рівень, на який претендує заявник.

Також необхідно вказати стаж роботи за професією за відповідним кваліфікаційним рівнем, за умови, що професійний стандарт містить конкретні вимоги щодо стажу роботи для відповідного кваліфікаційного рівня.

До заяви додаються:

- паспорт громадянина України або тимчасове посвідчення громадянина України; посвідка на постійне місце проживання (для імігранта, іноземця або особи без громадянства, яка проживає в Україні); посвідчення біженця (для біженця); посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту, або особи, якій надано тимчасовий захист в Україні (для таких осіб);
- копії документа, що засвідчує факт трудових відносин (за наявності), та документа, що засвідчує наявність стажу роботи за професією відповідного кваліфікаційного рівня (за наявності вимог кваліфікаційної характеристики професії за відповідним кваліфікаційним рівнем, професійного стандарту до стажу роботи);
- оригінал документа про освіту (за наявності). У разі наявності іноземного документа про освіту, особа подає також відповідну довідку про його визнання;
- лист роботодавця про направлення працівника на підтвердження результатів професійного навчання (за наявності). Документи про освіту, отримані в іншій країні, повинні бути перекладені українською мовою та визнані в Україні відповідно до законодавства;
- фотокартка (1 шт.) 3х4 см;
- інші документи (доказ), що підтверджують професійну компетентність;
- згода на обробку персональних даних, на фото-відеофіксацію процесу оцінювання, на оприлюднення результатів присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації на офіційній сторінці кваліфікаційного центру.

Здобувач подає заяву та документи в паперовій або електронній формі, засвідчуючи їх електронним підписом, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису. Ідентифікація особи здобувача здійснюється

через процедуру електронної ідентифікації.

Кваліфікаційний центр, протягом десяти робочих днів з моменту отримання заяви та доданих документів, проводить їх перевірку та організовує співбесіду. На основі результатів співбесіди кваліфікаційний центр, не пізніше ніж через три робочі дні після її проведення, письмово інформує здобувача про одне з прийнятих рішень:

- визначення часу, дати, місця та умов проведення процедур оцінювання;
- відмову в проведенні процедур оцінювання (у разі невідповідності поданих документів вимогам професійного стандарту чи процедури присвоєння/підтвердження або у разі виявлення недостовірної інформації).

Присвоєння та підтвердження професійних кваліфікацій здійснюється кваліфікаційним центром на підставі договору, укладеного між суб'єктом підтвердження та фізичною особою або роботодавцем.

Процесом оцінювання керує комісія з оцінювання, сформована відповідно до процедур присвоєння або підтвердження кваліфікації. Ця комісія складається з оцінювачів, які залучаються кваліфікаційним центром на основі трудових або цивільно-правових договорів. Кваліфікація членів комісії повинна відповідати або перевищувати рівень професійної кваліфікації, який бажає отримати здобувач. Крім того, кожен член комісії повинен мати щонайменше три роки професійного досвіду у відповідній галузі або професії, пов'язаній з оцінюваною кваліфікацією.

Процедура присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації складається з двох етапів:

- теоретичне випробування (тестування);
- оцінювання практичних умінь та навичок.

Кваліфікаційним центром розроблені організаційні заходи захисту контрольно-оцінювальних матеріалів від несанкціонованого копіювання, поширення. Тестові завдання в паперовому вигляді та електронному вигляді на жорсткому диску зберігаються у сейфі.

Доступ до тестових завдань мають тільки особи, що залучені до оцінювання, члені комісії (оцінювачі).

Контрольно-оцінювальні матеріали (тестові завдання) містять варіанти тестових завдань (30 питань у кожному). Завдання тестів стосуються кожної трудової функції, визначають суттєві для професійної кваліфікації Електрогазозварника 4 розряду – трудові функції А, Б, В, Г1–Г16, Д1–Д6, Е1–Е3, Ж, З, И професійної кваліфікації знання, які необхідні для якісного виконання трудових функцій та професійних компетентностей визначених чиним професійним стандартом «Електрогазозварник», дають змогу оцінити вміння застосовувати знання для вирішення практичних завдань.

Банки тестових завдань надійно зберігаються та добре захищені для запобігання несанкціонованому доступу.

Тестування проводиться з використанням платформи дистанційного навчання Moodle, яка забезпечує ефективне та зручне оцінювання теоретичних знань здобувачів. Метод комп'ютерного тестування передбачає ідентифікацію здобувача. Тести різняться за рівнем складності та оцінюються в різних балах. Критерії оцінювання розроблені з метою підтвердження кваліфікації відповідно до професійного стандарту. Результати тестів допомагають оцінити розуміння здобувачами спеціалізованої термінології, роботи обладнання, прийомів і технологічних процесів, необхідних для успішного виконання практичних завдань, пов'язаних з професійною кваліфікацією Електрогазозварника 4 розряду – трудові функції А, Б, В, Г1–Г16, Д1–Д6, Е1–Е3, Ж, З, И.

Якщо здобувач не склав теоретичний тест, він не допускається до виконання практичної складової процедури присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації.

Практичне оцінювання проводиться з використанням інструментів, пристроїв, приладів та оціночних матеріалів, які відповідають вимогам професійного стандарту та процедурі присвоєння/підтвердження кваліфікації. Здобувачам пропонується комплексне завдання, що складається з трьох варіантів, кожен з яких розроблений на основі професійних компетенцій, викладених у

професійному стандарті. Здобувач самостійно обирає один варіант і, виходячи з його вибору, підбирає матеріали (з наданих), готує необхідне обладнання та організовує інструменти, необхідні для виконання завдання.

Оцінювання результатів навчання та/або набутих компетентностей здійснюється на робочих місцях, які відповідають умовам, необхідним для проведення процедури оцінювання, відповідно до вимог щодо присвоєння/підтвердження кваліфікації, технічних регламентів, стандартів охорони праці та безпеки життєдіяльності, а також цього Порядку.

Кваліфікаційний центр забезпечує здобувача всім необхідним обладнанням, інструментами, витратними матеріалами, довідковими матеріалами, засобами індивідуального захисту та засобами колективного захисту на час виконання завдання. Під час виконання завдання здобувач може використовувати власне обладнання, інструменти, витратні матеріали, довідкові матеріали та засоби індивідуального захисту за умови дотримання вимог чинних технічних регламентів та стандартів з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Головною метою оцінювання практичних умінь і навичок здобувачів під час присвоєння або підтвердження професійної кваліфікації на робочих місцях у навчально-виробничих майстернях є підтвердження чи демонстрація відповідності отриманих здобувачем професійних умінь і навичок встановленим вимогам професійного стандарту.

Завдання виконуються під контролем членів комісії. Перед початком процедур оцінювання кандидат проходить інструктаж з питань охорони праці, що обов'язково реєструється у журналі інструктажів з охорони праці.

Процедура оцінювання включає в себе два етапи:

а) виконання теоретичного завдання, яке складається із різнорівневих тестових завдань (максимальна кількість балів – 100, прохідний бал – 61, термін виконання – 2 год.)

б) виконання практичного завдання (максимальна кількість балів – 100, прохідний бал – 60, термін виконання – 6 год.).

Оцінювання практичного завдання здійснюється згідно визначених критеріїв:

- зовнішній вигляд учасника;
- організація робочого місця в процесі роботи;
- обґрунтований вибір необхідних зварювальних матеріалів;
- обґрунтований вибір або розрахунок параметрів режиму

зварювання;

- обґрунтований вибір типів зварювального обладнання та інструментів;
- дотримання правил охорони праці;
- дотримання технології зварювальних робіт;
- якість виконання завдання: провар, пори, напливи, підрізи, шлакові

включення, кратер шва, шорсткість шва, геометричні розміри шва та ін.

Кожен член комісії незалежно та системно оцінює результати виконання кваліфікаційного завдання, професійні компетентності та виставляє бали в екзаменаційну відомість на основі встановлених критеріїв оцінювання. Після цього члени комісії оголошують виставлені бали. Після оцінювання оцінювач, у разі необхідності, повинен пояснити здобувачу фактори, які вплинули на остаточне оціночне рішення.

Результати оцінювання можуть бути задокументовані відео- або фотоматеріалами в цифровому форматі, на яких зафіксовано процес проведення оцінювання.

За результатами проведених процедур оцінювання комісія ухвалює одне з таких рішень, що відображається у протоколі, про:

- визнання результатів навчання здобувача, присвоєння/підтвердження його професійної кваліфікації;
- відмову здобувачу у присвоєнні/підтвердженні повної професійної кваліфікації.

Рішення комісії подається для затвердження ректором університету.

За результатами процедури присвоєння/підтвердження на підставі рішення комісії, затвердженого кваліфікаційним центром, такий центр протягом п'яти

робочих днів видає здобувачеві сертифікат або рішення кваліфікаційного центру про відмову у присвоєнні/підтвердженні повної професійної кваліфікації

Загальний строк проведення процедури присвоєння/підтвердження не повинен перевищувати 25 робочих днів.

Сертифікат містити таку інформацію [51]:

- серію та реєстраційний номер, які самостійно визначаються кваліфікаційним центром за формою

СС ХХХХХХХХХХ/УУУУУУУ-РР (3.1)

де СС – серія документа, позначена кириличними літерами;

ХХХХХХХХХХ – ідентифікаційний код юридичної особи згідно з ЄДРПОУ;

УУУУУУУ – порядковий номер документа в межах відповідної серії;

РР – останні дві цифри року видачі документа;

- прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) особи, якій видано документ;
- назву професійної кваліфікації та її рівень відповідно до Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 101, ст. 3700; 2020 р., № 54, ст. 1670), якщо такий рівень зазначено у професійному стандарті;
- інформацію про присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації;
- назву кваліфікаційного центру, який присвоїв/підтвердив професійну кваліфікацію;
- дату видачі;
- строк дії (якщо передбачено законодавством);
- підпис керівника та печатку.

Якщо вимоги до професійної кваліфікації визначені міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, сертифікат містить інформацію як державною мовою, так і англійською мовою.

Кваліфікаційний центр веде облік виданих сертифікатів у спеціальному реєстрі та вносить відомості про ці сертифікати, до Реєстру кваліфікацій. Цей процес здійснюється відповідно до Положення про Реєстр кваліфікацій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 червня 2021 р. №

620 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 50, ст. 3082).

Внесення зазначених відомостей до Реєстру кваліфікацій здійснюється в електронній формі відповідно до вимог Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг».

Фінансування підтвердження професійних кваліфікацій здійснюється за рахунок коштів фізичних осіб або роботодавців.

У разі втрати, знищення або пошкодження сертифіката кваліфікаційний центр виготовляє та видає його дублікат. Дублікат обліковується кваліфікаційним центром, а інформація про нього вноситься до Реєстру кваліфікацій з позначкою «Дублікат». Для отримання дубліката особа, якій було видано оригінал сертифікату, повинна подати письмову заяву до кваліфікаційного центру, який видав оригінал.

Якщо кваліфікаційний центр, який видав сертифікат, ліквідовано, заяву слід направити до Національного агентства кваліфікацій, яке перевіре факт видачі сертифіката, і наддасть його дублікат. Кваліфікаційний центр зобов'язаний підготувати та видати дублікат протягом десяти календарних днів з дня отримання заяви від відповідної особи.

Вартість виготовлення сертифіката, його дубліката визначається кваліфікаційним центром.

Здобувач, який не з'явився для проходження процедури оцінювання з поважних причин, має право на повторне призначення процедури оцінювання.

Рішення кваліфікаційного центру про відмову в проведенні процедури оцінювання та про відмову в присвоєнні/підтвердженні повної професійної кваліфікації здобувач може оскаржити протягом місяця з дня надходження відповідного повідомлення, затвердження рішення комісії шляхом подання до такого центру апеляції.

У разі незгоди з результатами оцінювання або відмови в проведенні оцінювання здобувач може подати протягом 3 (трьох) днів апеляцію до кваліфікаційного центру в письмовій формі наочно.

Для розгляду апеляції кваліфікаційний центр формує апеляційну комісію.

Члени комісії повинні мати стаж роботи за відповідною професією (спеціальністю) не менше трьох років та професійно-кваліфікаційний рівень не нижче того, який здобуває заявник. У разі потреби до складу апеляційної комісії можуть бути включені додаткові працівники. Комісія має розглянути апеляцію протягом 10 календарних днів з дня її подання. Члени комісії, які проводили оцінювання, не можуть входити до складу апеляційної комісії.

За результатами розгляду апеляційної скарги апеляційна комісія ухвалює одне з таких рішень:

- задовольнити апеляційну скаргу. У цьому випадку результати попереднього Оцінювання анулюються та здобувачу надається можливість за власний кошт пройти оцінювання повторно;

- відхилити апеляційну скаргу. У цьому випадку результати попереднього Оцінювання залишаються чинними.

Була проаналізована матеріально-технічна база університету яка відповідає вимогам, викладеним у професійному стандарті та процедурах присвоєння або підтвердження професійної кваліфікації кваліфікацій. Матеріально-технічної бази достатньо для оцінки здатності виконувати трудові функції, визначені професійним стандартом в межах професійної кваліфікації.

Матеріально-технічна база університету включає основні засоби, витратні матеріали, малоцінні та швидкозношувані предмети, ручні інструменти. Право власності або користування приміщеннями та обладнанням (основними засобами) підтверджено відповідними документами, зокрема витягами з Державного реєстру прав, копіями договорів оренди, договорів про спільну діяльність або інших правочинів, визнаних у встановленому законом порядку, із зазначенням строку їх дії. Була сформована матеріальна довідка на обладнання, інструменти та захисні засоби, які використовуються для процедур оцінювання професійної кваліфікації Електрогазозварник 4 розряду – трудові функції А, Б, В, Г1–Г16, Д1–Д6, Е1–Е3, Ж, З, И. (рис. 3.2).

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

МАТЕРІАЛЬНА ДОВІДКА
на обладнання, інструменти та захисні засоби, які використовуються для
процедур оцінювання професійної кваліфікації Електрогазозварник 4 розряду –
трудова функція А, Б, В, Г1–Г16, Д1–Д6, Е1– Е3, Ж, З, И

п/п	Найменування інструментів, обладнання	Інвентарний номер	Кіл-ть одиниць (штук)	Вартість за одиницю	Сума (грн)
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	Компресор	104042211	1	1028,00	1028,00
2.	Компресорна установка ВУ-3 №5641	104045051	1	1804,00	1804,00
3.	Зварювальний апарат	104043215	1	8566,00	8566,00
4.	Апарат зварювальний КЕМРОМАТ-2100	1042000028	1	7810,00	7810,00
5.	Автомат зварювальний А-1416	104042008	1	7202,00	7202,00
6.	Трактор зварювальний АДС-1000	104042059	1	1990,00	1990,00
7.	Трансформатор ТДФ-1001	104042060	1	5813,00	5813,00

Рис. 3 2 Матеріальна довідка на обладнання

Викладачами кафедр інтегрованих технологій зварювання та моделювання конструкцій були розроблені контрольні-оцінювальні матеріали відповідно до професійної кваліфікації Електрогазозварник 4 розряду – трудові функції А, Б, В, Г1–Г16, Д1–Д6, Е1– Е3, Ж, З, И. Також була проведена апробація контрольні-оцінювальних матеріалів відповідно до професійної кваліфікації Електрогазозварник 4 розряду – трудові функції А, Б, В, Г1–Г16, Д1–Д6, Е1– Е3, Ж, З, И.

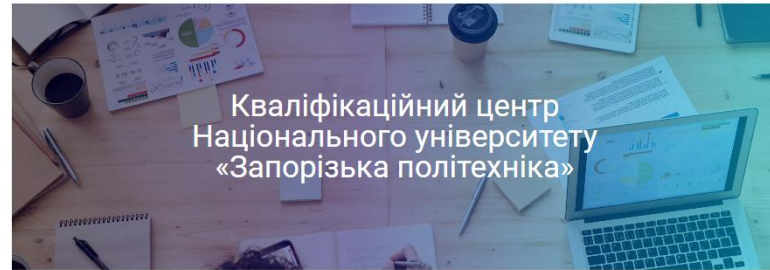
Наказом ректора створено комісію з оцінки та підтвердження професійної кваліфікації Електрогазозварник 4 розряду – трудові функції А, Б, В, Г1–Г16, Д1–Д6, Е1– Е3, Ж, З, И. Комісія складається з двох оцінювачів, які повинні відповідати наступним критеріям: їх кваліфікаційний рівень повинен бути не нижче оцінюваної професійної кваліфікації, і кожен оцінювач повинен мати стаж

роботи за відповідною спеціальністю або професією не менше трьох років. Кваліфікаційний центр визначає необхідну кількість оцінювачів, дотримуючись співвідношення два оцінювача на одну професійну кваліфікацію.

Був створений сайт Кваліфікаційного центру НУ «Запорізька політехніка» для забезпечення інформування потенційних здобувачів, сайт відповідає сучасним вимогам щодо прозорості, доступності інформації та підтримки здобувачів (рис. 3.3). Цей сайт є важливим інструментом для всіх, хто прагне отримати або підтвердити свою професійну кваліфікацію. Він розроблений з урахуванням сучасних стандартів веб-дизайну та функціональності, що робить його зручним та інтуїтивно зрозумілим у користуванні. На сайті розміщено у різних вкладках (Додаток А) всі необхідні документи та матеріали, що забезпечують прозорість роботи центру та зручність для здобувачів. Серед них:

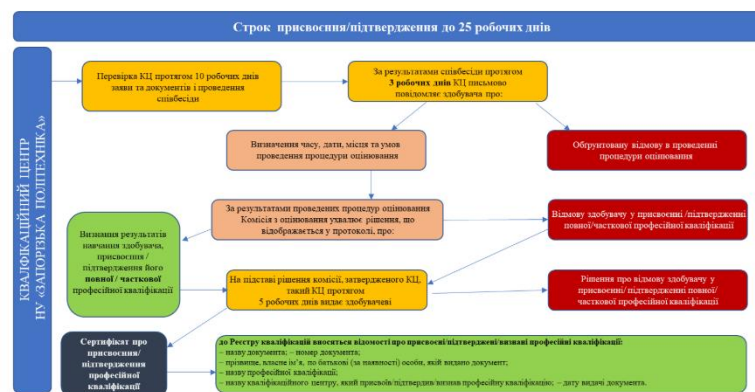
- Професійні стандарти для спеціальностей;
- Положення про Кваліфікаційний центр;
- Наказ про створення та організацію роботи Кваліфікаційного центру;
- Порядки проведення процедур присвоєння/підтвердження професійних кваліфікацій, що визначає послідовність дій та умови для здобувачів;
- Інформація про матеріально-технічне забезпечення;
- Зразок заяви, яку можуть подати здобувачі для участі у процедурах присвоєння чи підтвердження професійної кваліфікації;
- Перелік необхідних документів, які потрібно надати для проходження процедури присвоєння або підтвердження кваліфікації.

Таким чином, сайт Кваліфікаційного центру НУ «Запорізька політехніка» створює комфортні умови для здобувачів, забезпечуючи прозорість та доступність усіх необхідних матеріалів та інформації, що сприяє успішному проходженню процедур присвоєння та підтвердження кваліфікацій.

Кваліфікаційний центр НУ «Запорізька політехніка» – суб'єкт, уповноважений Національним агентством кваліфікації здійснювати оцінювання і визнання результатів навчання, здобутих особою шляхом формальної, неформальної або інформаційної освіти, прописаної та/або підтвердженні відповідних професійних кваліфікацій, визнання відповідних професійних кваліфікацій, здобутих у інших країнах, на підставі сертифікату про акредитування такого кваліфікаційного центру, і внесений до Реєстру кваліфікаційних центрів у складі Реєстру кваліфікацій.

Схема процедури присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації в кваліфікаційному центрі НУ «Запорізька політехніка» (КЦ)

Документи

Нормативно-правова база
Перелік документів для подання
Контактна інформація

Професійні кваліфікації присвоюються/підтверджуються
Кваліфікаційним центром НУ «Запорізька політехніка».

Кваліфікація:
Електрогазоварник 3 розряду
(3 рівень НРК)

Детальніше

Кваліфікація:
Електрогазоварник 4 розряду
(4 рівень НРК)

Детальніше

Кваліфікація:
Електрогазоварник 5 розряду
(4 рівень НРК)

Детальніше

Енергетичний аудитор будівель
(7 рівень НРК)

Детальніше

Кваліфікація:
Електрогазозварник 4 розряду
(4 рівень НРК)

[Детальніше](#)

Кваліфікація:
Електрогазозварник 5 розряду
(4 рівень НРК)

[Детальніше](#)

Енергетичний аудитор будівель
(7 рівень НРК)

Детальніше

Було розроблено внутрішню документацію Кваліфікаційного центру НУ «Запорізька політехніка», створена документація по Охороні праці і Пожежній безпеці. Проаналізовано і створено універсальний протокол про проведення оцінювання (рис. 3.4).

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»
Кваліфікаційний центр НУ «Запорізька політехніка»

ПРОТОКОЛ № _____ « ____ » _____ 202 ____ р.
про проведення оцінювання результатів щодо присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації « Електрогазозварник 4 розряду – трудові функції А, Б, В, Г1 – Г12, Д1-Д4, Е1 – Е2, Ж, З, И.»
(назва професійної кваліфікації згідно Професійного стандарту)

Оцінювачі: старший лаборант кафедри «Інтегрованих технологій зварювання та моделювання конструкцій»
 НУ «Запорізька політехніка», ЗЕЛІК Віталій Леонідович;
 старший лаборант кафедри «Інтегрованих технологій зварювання та моделювання конструкцій»
 НУ «Запорізька політехніка», ТРОНЬ Юрій Миколайович.

За результатами проведених процедур оцінювання Комісія з присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації за Професійним стандартом « Електрогазозварник » та відповідно до Порядку присвоєння та підтвердження професійної кваліфікації « Електрогазозварник 3 розряду – трудові функції А, Б, В, Г1 – Г12, Д1-Д4, Е1 – Е2, Ж, З, И.», Кваліфікаційного центру НУ «Запорізька політехніка», ухвалила рішення про визнання результатів навчання та присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації:

Прізвище, ім'я, по батькові здобувача	Дата народження, номер та серія паспорта (номер ID-карти)	Перевірка теоретичних знань (тестові завдання)	Кваліфікаційна пробна робота	Всього набрано балів з 200	Рішення Комісії з присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації
		Теоретичне завдання (min – 60 балів max – 100 балів)	Практичне завдання (min – 60 балів max – 100 балів)		

Оцінювачі: _____ Віталій ЗЕЛІК
 (підпис)

_____ Юрій ТРОНЬ
 (підпис)

З рішенням комісії ознайомлений (а) _____
 (підпис)

Директор Кваліфікаційного центру НУ «Запорізька політехніка» _____ Дмитро ПЕРВССВ
 (підпис)

Рис. 3.4 Протокол результатів оцінювання

Кафедри університету відіграють важливу роль у процесі створення кваліфікаційних центрів, що є ключовими елементами системи професійної кваліфікації. Вони забезпечують наукову, методичну та організаційну підтримку, необхідну для функціонування кваліфікаційних центрів. Завдяки активній участі кафедр створення кваліфікаційного центру стає більш ефективним і якісним, оскільки діяльність цих структур базується на глибоких знаннях сучасних освітніх та професійних стандартів.

Одним із ключових завдань кафедр є аналіз професійних стандартів. Викладачі досліджують вимоги до компетентностей і трудових функцій, що закріплені у цих стандартах. Це дозволяє визначити перелік знань, умінь і навичок, які необхідні для написання контрольних оцінювальних матеріалів.

Кафедри також активно залучені до розробки контрольних-оцінювальних матеріалів, які включають тести, практичні завдання, ситуаційні кейси тощо. Ці матеріали сприяють проведенню об'єктивного оцінювання здобувачів кваліфікацій, дозволяючи перевірити їхню здатність виконувати професійні завдання. Крім цього, викладачі кафедр надають методичну підтримку, розробляючи рекомендації щодо організації процесів оцінювання. Вони також здійснюють адаптацію методик до сучасних вимог ринку праці та освітніх трендів.

Ще одним важливим аспектом є підготовка фахівців-оцінювачів. Університет може проводити підвищення кваліфікації для експертів, які залучаються до оцінювання. Це дозволяє забезпечити високий рівень кваліфікації оцінювачів та гарантувати об'єктивність процедур оцінювання.

Матеріально-технічна база є необхідною умовою для функціонування кваліфікаційного центру, і заклади вищої освіти відіграють важливу роль у її забезпеченні. Кафедри можуть надавати приміщення, обладнання, лабораторії та інші ресурси, необхідні для проведення процедур оцінювання. Зазвичай це підтверджується відповідними документами, які регламентують право використання таких ресурсів.

Кафедри також сприяють співпраці з роботодавцями, залучаючи їх до процесу створення кваліфікаційних центрів. Роботодавці беруть участь у визначенні критеріїв оцінювання, що забезпечує відповідність системи кваліфікацій реальним потребам ринку праці.

Науково-дослідна діяльність кафедр є ще одним важливим напрямком роботи. Викладачі проводять дослідження з метою вдосконалення процедур оцінювання та підтвердження кваліфікацій. Їхні результати використовуються для підвищення ефективності діяльності кваліфікаційних центрів. Інформаційна діяльність кафедр спрямована на популяризацію діяльності кваліфікаційних центрів серед громадськості. Через офіційні веб-ресурси, публікації, наукові конференції та семінари кафедри інформують про умови функціонування та переваги центрів для здобувачів.

Окремо слід зазначити участь кафедр у підготовці документів для акредитації кваліфікаційних центрів. Викладачі допомагають готувати необхідну документацію для Національного агентства кваліфікацій, що дозволяє офіційно зареєструвати центр і забезпечити його відповідність установленим вимогам. Таким чином, кафедри відіграють багатогранну та важливу роль у створенні кваліфікаційних центрів. Їхня діяльність сприяє не лише організації роботи центрів, але й підвищенню якості професійної підготовки кадрів відповідно до потреб сучасного ринку праці.

Висновки до розділу 3

Створення центру є важливим для інтеграції української системи кваліфікацій у європейський простір, підвищення конкурентоспроможності працівників і відповідності їхніх компетенцій вимогам роботодавців. Центр забезпечує оцінювання кваліфікацій, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті, що особливо актуально в умовах глобалізації та стрімкого технологічного розвитку. Основним завданням є узгодження професійних стандартів з потребами ринку праці.

Матеріально-технічна база та внутрішня інфраструктура університету відповідає вимогам професійних стандартів та забезпечує проведення якісного оцінювання кваліфікацій. Вона включає сучасне обладнання, лабораторії та ресурси, необхідні для практичного навчання. Підготовлені контрольно-оцінювальні матеріали проходять апробацію, що гарантує їхню ефективність і відповідність стандартам. Крім того, розроблені протоколи, що забезпечують прозорість процесів оцінювання.

Кафедри відіграють ключову роль, забезпечуючи аналіз професійних стандартів, розробку методичних рекомендацій і контрольно-оцінювальних матеріалів. Їхня співпраця з роботодавцями сприяє актуалізації програм і методик відповідно до потреб ринку праці.

ВИСНОВКИ

1. Розглянуто і проведено детальний аналіз літератури, що стосується управління проєктами в освітній сфері. Визначено, що управління проєктами є міждисциплінарною галуззю, яка поєднує теоретичні знання та практичні методи для досягнення конкретних результатів. Основна увага приділялася дослідженню ключових аспектів, таких як раціональне використання ресурсів, впровадження інноваційних технологій у навчальний процес та розвиток професійних компетенцій учасників освітніх проєктів.

2. Виокремлено основні завдання управління освітніми проєктами: планування, організацію, моніторинг і контроль. У роботі акцентовано увагу на важливості стратегічного управління в освіті, яке передбачає координацію багаторівневих процесів та використання сучасних методів для адаптації до зовнішніх змін. Аналіз літературних джерел дозволив виявити низку актуальних проблем та запропонувати можливі шляхи їх вирішення.

3. Проведено аналіз методів та підходів до управління освітніми проєктами. Зокрема, було розглянуто систему управління життєвим циклом проєкту, методи структуризації проєктів, матриці розподілу відповідальності та етапи планування. Особливу увагу приділено класифікації проєктів за критеріями, такими як складність, тривалість і мета. Було визначено, що ефективна комунікація є однією з ключових складових успішної реалізації освітніх проєктів. Застосування системних моделей комунікації сприяє інтеграції освіти, науки та інновацій у єдиний комунікаційний простір.

4. Проведено аналіз нормативно-правової бази управління проєктами в освітній сфері України. Аналіз показав, що чинне законодавство регулює діяльність навчальних закладів, забезпечує підтримку інноваційних проєктів та сприяє інтеграції сучасних технологій в освіту. Однак було виявлено певні недоліки, які потребують вдосконалення для більш ефективного управління освітніми проєктами в умовах сучасних викликів.

5. Здійснено детальний аналіз проєктної діяльності Національного університету «Запорізька політехніка». Університет демонструє високу активність у реалізації освітніх, наукових та інноваційних проєктів. Зокрема, було проаналізовано інфраструктуру університету, яка включає сучасні навчальні корпуси, дослідницькі центри та інноваційні платформи. Важливим аспектом є співпраця університету з місцевими підприємствами, що дозволяє інтегрувати навчальний процес із практичними завданнями.

6. Досліджено і проаналізовано результати реалізації проєктів, таких як грантові ініціативи та стартапи. Одним із перспективних проєктів є проєкт «Бізнес-кава» яка забезпечує студентам можливість спілкуватися з успішними підприємцями, отримувати навички створення власного бізнесу та підвищувати професійні компетенції. Стартапи, підтримувані університетом, спрямовані на впровадження інновацій, таких як використання віртуальної реальності для навчання або створення екологічно чистих технологій.

7. У роботі також розглянуто особливості організації проєктної діяльності в університеті. Визначено, що управління проєктами здійснюється через налагоджену систему співпраці між викладачами, студентами та партнерами. Окрему увагу приділено ефективності комунікації між учасниками проєктів, яка забезпечується завдяки використанню сучасних інформаційних систем та платформ. Було також проаналізовано участь університету у міжнародних програмах та конкурсах, що підвищує його конкурентоспроможність на глобальній арені.

8. Розроблено рекомендації, спрямовані на підвищення ефективності управління освітніми проєктами. Основною метою є створення умов для сталого розвитку освітніх закладів через використання сучасних підходів до управління та впровадження інновацій. Рекомендується впровадити системний підхід до управління проєктами, який передбачає чітку структуру життєвого циклу проєкту, ефективний розподіл ролей і обов'язків, а також використання цифрових інструментів для моніторингу та контролю. Особливу увагу слід

приділити формуванню команд проєктів із залученням фахівців різних галузей, що дозволить забезпечити міждисциплінарний характер реалізації проєктів.

9. Визначено перспективи розвитку Кваліфікаційного центру НУ «Запорізька політехніка» за багатьма напрямками, а саме: оператор верстатів з програмним керуванням, практичний психолог, начальник служби персоналу, спеціаліст з питань персоналу, електрогазозварник, електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування та багато інших. Що дозволить університету готувати кваліфіковані кадри із робітничих спеціальностей.

10. Розроблено порядок присвоєння (підтвердження) професійної кваліфікації Кваліфікаційного центру НУ «Запорізька політехніка», професійна кваліфікація Електрогазозварник 4 розряду – трудові функції А, Б, В, Г1–Г16, Д1–Д6, Е1–Е3, Ж, З, И. Проаналізовано і створено універсальний протокол про проведення оцінювання. Було створено сайт Кваліфікаційного центру НУ «Запорізька політехніка», для інформування користувачів актуальною інформацією. Сайт відповідає сучасним вимогам щодо прозорості, доступності інформації та зворотною підтримкою майбутніх здобувачів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Довгань Л. Є., Мохонько Г. А., Малик І. П. Управління проектами: навч. посіб. для магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації: «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент міжнародних проектів», «Менеджмент інновацій», «Логістика». Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.
2. Heagney J. Fundamentals of Project Management. 5th ed. New York: AMACOM, 2016. 240 p.
3. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide). 7th ed. Newtown Square, PA: Project Management Institute, 2021. 370 p.
4. Барбан М. М. Підготовка менеджерів освіти до управління соціально-педагогічними проектами: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.06. Одеса: Одеський нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського, 2012. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/232/1/%D0%91%D0%B0%D1%80%D0%B1%D0%B0%D0%BD%D0%9C.%D0%9C.%20.pdf> (дата звернення: 15.01.2025).
5. Ваніна Н. М., Пащенко Т. М. Проектна діяльність як засіб підвищення якості підготовки здобувачів фахової передвищої освіти. Вісник Глухівського нац. пед. ун-ту ім. О. Довженка. 2022. Вип. 49. С. 50–57.
6. Концептуально-методологічні основи проектування методів і засобів діагностики освітніх результатів у вищих навчальних закладах: монографія / за ред. В. І. Лугового, О. Г. Ярошенко. Київ: Педагогічна думка, 2014. 234 с.
7. Гриценко І. А. Проектна діяльність як засіб розвитку підприємницької компетентності майбутніх кваліфікованих кадрів. Наукові праці Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. УДК 377.091.313:[005.336.2-027.561]. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731171/1/7.pdf> (дата звернення: 15.01.2025).

8. Семенець-Орлова І. А. Державне управління освітніми змінами в Україні: теоретичні засади: монографія. Київ: ЮСТОН, 2018. 420 с.
9. Науково-освітній потенціал України. Київ: Український рейтинг, 2011. 304 с.
10. Руденко В. Проектування культурологічної спрямованості вищої освіти. Вища школа. 2011. № 9. С. 108–116.
11. Поясок Т. Б., Беспарточна О. І. Метод телекомунікаційних проєктів як один із сучасних методів навчання в закладах вищої освіти [Електронний ресурс]. Вісник Глухівського нац. пед. ун-ту ім. О. Довженка. Серія: Педагогічні науки. Глухів, 2021. С. 10–19. URL: https://drive.google.com/file/d/1veN30QYfl_SEihOwnzVonsTFn-46b69o/view (дата звернення: 15.01.2025).
12. Кулініч О. Управління проєктами в системі освіти: поняття, зміст. Публічне урядування. 2020. № 4 (24). С. 202–212. DOI: 10.32689/2617-2224-2020-4(24)-202-212.
13. Управління проєктами та програмами: підручник / С. Д. Бушуєв, Н. С. Бушуєва, А. Я. Казарезов, К. В. Кошкін. Миколаїв: Торубариос, 2010. 352 с.
14. Чернов С. К. Управління проєктами: навч. посіб. / С. К. Чернов; під ред. С. К. Чернова, В. В. Малого. Миколаїв: НУК, 2010. 354 с.
15. Придатко О. В. Освітні проєкти та програми як об'єкт проєктного менеджменту. Управління розвитком складних систем. 2015. № 24. С. 42–48.
16. Ткаченко В. А. Моделі і методи управління комунікаціями в освітніх проєктах: дис. ... канд. техн. наук. Київ, 2020.
17. Пуліна Т. В., Фоміних Т. О., Соріна О. О. Можливості та перспективи управління проєктами на основі методології ISO 21500. Економічний простір: Зб. наук. праць. № 122. Дніпропетровськ: ПДАБА, 2017. С. 126–138.
18. Савченко Л. О. Проєктна діяльність у технологічній освіті [Електронний ресурс]. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 214 с. URL: https://назва_ресурсу (дата звернення: 15.01.2025).

19. Сташевський З. П., Грицюк Ю. І. Значення моделей компетенцій у системі управління освітнім проектом підготовки фахівця з інформаційної безпеки. Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Серія: Інформатизація вищого навчального закладу. Львів, 2013. № 775. С. 49–55.
20. Управління проектами: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / Л. О. Збаразська, В. С. Рижиков, І. Ю. Єрфорт, О. Ю. Єрфорт. Київ: Центр навч. літератури, 2010.
21. Соріна О. О., Коротунова О. В. Підприємницький проект: сутність та типологія. Управління змінами та інновації. 2023. № 8. С. 49–54. URL: <http://cmi.politehnica.zp.ua/index.php/journal/article/view/108/102> (дата звернення: 07.01.2025).
22. Управління проектами: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів [Електронний ресурс] / Л. О. Збаразська, В. С. Рижиков, І. Ю. Єрфорт, О. Ю. Єрфорт. Харків: Харк. держ. біотехнол. ун-т, 2010.
23. Чикун Н., Пасальський Б. Інноваційні технології навчання у реформуванні системи вищої освіти. Вісник Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. 2016. № 3 (107). С. 135–144.
24. Шитікова С. П. Міжнародні проекти як інструменти реформування вищої освіти в Україні. Педагогіка і психологія = Pedagogics and psychology. 2017. № 2 (95). С. 20–27.
25. Пуліна Т. В. Управління якістю в проектному менеджменті органів публічної влади. Інвестиції: практика та досвід. 2017. № 18. С. 65–69.
26. Nechayeva I., Borysenko O., Onufriienko N. Using internet marketing tools in the management of educational projects for the development of human potential (education for adults) [Електронний ресурс]. EIRZNTU (Electronic Institutional Repository of Zaporizhzhya National Technical University). Запоріжжя, 2015. URL: <http://eir.zntu.edu.ua/handle/123456789/9287> (дата звернення: 11.01.2025).
27. Яровенко Т. С. Особливості та ризики інвестиційних проектів у сфері освіти України. Економіка. Фінанси. Право. 2016. № 5. С. 19–21.

28. Шитікова Л. В., Головатенко С. С., Головатенко О. С. Моделювання перспективного розвитку системи управління на шляху удосконалення інноваційного потенціалу підприємства. Зб. наук. праць Нац. ун-ту «Запорізька політехніка». Управління змінами та інновації. № 7. Запоріжжя, 2023. С. 92–95.

29. Пуліна Т. В. Сучасні аспекти та методи управління ризиками інноваційних проектів в Україні. *Економіка та держава*. 2017. № 10. С. 4–8.

30. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2145-19> (дата звернення: 07.01.2025).

31. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1556-18> (дата звернення: 07.01.2025).

32. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/40-15> (дата звернення: 07.01.2025).

33. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 08.09.2011 № 3715-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/3715-17> (дата звернення: 07.01.2025).

34. Присвоєння професійних кваліфікацій: питання та відповіді // Офіц. сайт Освіта.UA. URL: <https://osvita.ua/vnz/reform/93747> (дата звернення: 20.12.2024).

35. Антонюк Д. А., Антонюк К. І., Бухаріна Л. М. Розвиток кваліфікаційних центрів в Україні для повоєнного відновлення кадрового потенціалу підприємств. *Економіка України*. 67. № 3 (748). С. 54–71.

36. Азюковський О. О., Павличенко А. В., Пашенко О. А., Медведовська Т. П. Щодо питання кваліфікаційних центрів для фахівців кібербезпеки: виклики часу, роль та значення. Collection of Scientific Papers «ΛόΓΟΣ». June 23, 2023. Oxford, UK. С. 225–230.

37. Балог К. С. Формальне та неформальне професійне навчання та їх правове забезпечення. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. № 4. 2023. С. 49–58. DOI: <https://doi.org/10.32782/39221517>.

38. Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region / The Council of the European Union, UNESCO, 1997. URL: <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/165> (дата звернення: 15.12.2024).

39. Про ратифікацію Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні: Закон України № 1273-XIV від 3.12.1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1273-14#Text> (дата звернення: 15.12.2024).

40. Про затвердження Положення про професійне навчання працівників на виробництві: сумісний наказ Мін-ва праці та соц. політики України разом та Мін-ва освіти і науки України від 26.03.2001 № 127/151. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0315-01#Text> (дата звернення: 15.12.2024).

41. Directive 2005/36/EC of the European Parliament and of the Council on the recognition of professional qualifications. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32005L0036> (дата звернення: 15.12.2024).

42. Про національну систему кваліфікацій: Проект Закону України від 16.07.2009 № 4843. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JF3QJ00A?an=19> (дата звернення: 15.12.2024).

43. Національний класифікатор України «Класифікатор професій ДК 003:2010». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text> (дата звернення: 15.12.2024).

44. Council recommendation of 22 May 2017 on the European Qualifications Framework for lifelong learning and repealing the recommendation of the European Parliament and of the Council of 23 April 2008 on the establishment of the European Qualifications Framework for lifelong learning. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32017H0615%2801%29> (дата звернення: 15.12.2024).

45. Про Національну систему кваліфікацій: Законопроект 3859-1. URL: <https://www.kmu.gov.ua/bills/proekt-zakonu-pro-natsionalnu-sistemu-kvalifikatsiy-2> (дата звернення: 15.12.2024).

46. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування національної системи кваліфікацій: Закон України від 01.04.2022 № 2179-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2179-20#Text> (дата звернення: 15.12.2024).

47. Реформування Національної системи кваліфікацій // Офіційний сайт «Конфедерація роботодавців України». URL: <https://employers.org.ua/news/id2633> (дата звернення: 15.12.2024).

48. Про Національну систему кваліфікацій: Законопроект 12305 від 11.12.2024. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/45426> (дата звернення: 15.12.2024).

49. Про затвердження Типового положення про кваліфікаційний центр: наказ Міністерства освіти та науки України від 14.01.2025 № 452. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0804-21#Text> (дата звернення: 15.01.2025).

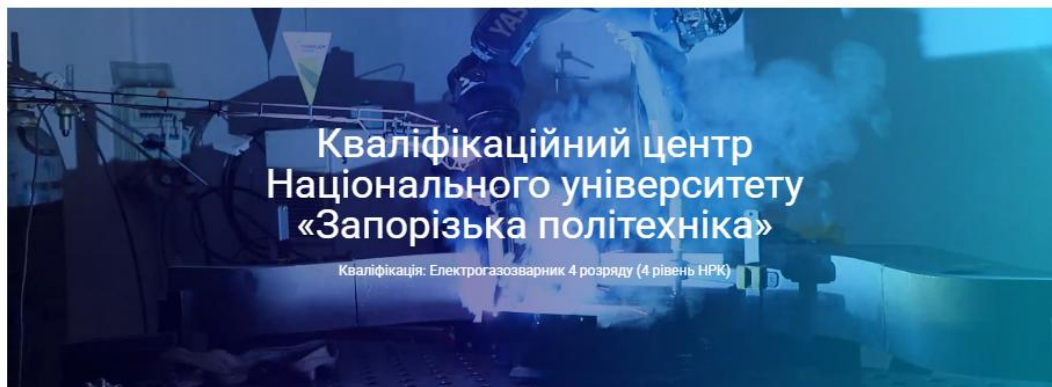
50. Науково-методичний центр професійно-технічної освіти у Харківській області. Методичні рекомендації щодо створення кваліфікаційних центрів / розробник Н. Ткаченко ; рецензент З. Назарець. Харків: НМЦ ПТО у Харківській області, 2023. 48 с.

51. Про затвердження Порядку присвоєння та підтвердження професійних кваліфікацій кваліфікаційними центрами : Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок від 15.09.2021 № 956 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/956-2021-%D0%BF> (дата звернення: 15.01.2025)

ДОДАТКИ

Додаток А

Сторінка сайту кваліфікація: Електрогазозварник 4 розряду Кваліфікаційного центру НУ «Запорізька політехніка»

Документи

Нормативно-правова база:

Порядок присвоєння / підтвердження кваліфікації електрогазозварника 4 розряду

Професійний стандарт "Електрогазозварник" (затверджений протоколом Галузевої ради з розробки професійних стандартів і стратегії розвитку професійних кваліфікацій Федерації металургів України 14.03.2023 № 42)

Матеріально технічна база:

Відомості про матеріально-технічне забезпечення процедур оцінювання

Інформація про оцінювачів:

Вартість послуг

Кваліфікаційне оцінювання	Теоретичне навчання та короткий курс з практичної підготовки	Теоретичне навчання та розширений курс з практичної підготовки
Теоретичне оцінювання Практичне оцінювання	Теоретичне навчання (0 годин) Коротка практична підготовка (0 годин)	Теоретичне навчання (0 годин) Розширений курс з практичної підготовки (0 годин)
0 грн	0 грн	0 грн
Подати заявку	Подати заявку	Подати заявку

© 69063
L'vivna, Zaporizhzhia city,
Universitytska Street, 64

tel: +38(061)7642506
fax: +38(061)7642141

